

The Essays of
**WARREN
BUFFETT**
Lessons for Investors
and Managers

คมปัญญา
วอเรน บัฟเฟตต์

คู่มือทรัพย์สินของนักลงทุนและผู้จัดการ

เขียน Warren E. Buffett
เรียบเรียง Lawrence A. Cunningham
แปลและเรียบเรียง เทพ รุ่งธนาภิรมย์

www.fidelitypublishing.com

พิมพ์น
กระต่ายนอนสายตา
www.greenread.com

อ่านได้นาน

The Essays of Warren Buffett
Lessons for Investors and Managers

เรื่อง : คมปัญญา วอเรน บัฟเฟตต์ : ชุมทรัพย์ของนักลงทุนและผู้จัดการ
เขียน : Warren E. Buffett
เรียบเรียง : Lawrence A. Cunningham
แปลและเรียบเรียง : เทพ รุ่งธนาภิรมย์
บรรณาธิการบริหาร : เอกสิทธิ์ หัสสร้างสี
บรรณาธิการ : ณิชชา หัสสร้างสี
ที่ปรึกษา : จักรินทร์ พรหมปรากฏ
พิสูจน์อักษร : เพ็ญสุภาวงศ์ คาน
ศิลปกรรมปก/รูปเล่ม : bluepixel
Cover Image : © Louie Psihoyos/Corbis

ISBN : 978-616-91628-7-2

FP - 13 - 0958 - 7 6 5 4 3

Copyright © 1997 by Lawrence A. Cunningham

Thai language translation copyright © 2015 by Fidelity Publishing Co., Ltd.

All rights reserved.

www.fidelitypublishing.com

จัดพิมพ์โดย : **สำนักพิมพ์ ฟิเดลิตี**

บริษัท ฟิเดลิตีพับลิชชิ่ง จำกัด

9/32 หมู่ 3 ซอยราชวิถี ถนนสตรีวิทยา 2

แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว

กรุงเทพมหานคร 10230

โทรศัพท์ 084-332-9735

www.fidelitypublishing.com

email : info@fp.co.th

จัดจำหน่ายโดย : บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน)

เลขที่ 1858/87-90 ถนนบางนา-ตราด แขวงบางนา

เขตบางนา กรุงเทพมหานคร 10260 โทรศัพท์ 02-739-8000

พิมพ์ที่ : บริษัท ด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด

สารบัญ

เกริ่นนำ : โรเบิร์ต จี. แอกสตรอม	10
คำแนะนำ : ลอว์เรนซ์ เอ. คัมมิ่งแฮม	13
อารัมภบท	49
I บรรษัทภิบาล	52
A หลักการของการเป็นเจ้าของธุรกิจ	53
B การเปิดเผยอย่างเต็มที่และยุติธรรม	62
C คณะกรรมการและผู้บริหาร	66
D ความลำบาใจในการปิดกิจการ	82
E การบริจาดในมุมมองของผู้ถือหุ้น	90
F หลักการสำคัญเกี่ยวกับผลตอบแทนของผู้บริหาร	96
G คณะกรรมการตรวจสอบ	108

II การเงินและการลงทุน	111
A นายตลาด (Mr. Market)	112
B การค้ากำไร (Arbitrage)	117
C หลักการมาตรฐานที่ควรระวัง	125
D การลงทุนแบบ “หุ้นคุณค่า” คำพูดที่ไม่จำเป็น	138
E การลงทุนอย่างชาญฉลาด	147
F ก้นบูทรีและแรงบีบจากสถาบัน	155
G หนี้	160
III การลงทุนที่ไม่ใช่หุ้นสามัญ	162
A พันธบัตรขยะ (Junk Bonds)	162
B Zero-Coupon Bonds	171
C หุ้นบุริมสิทธิ	179
D ตราสารอนุพันธ์	193
E เงินตราและหุ้นต่างประเทศ	202
F ภาวะผูกพันแบบพิเศษ	211

IV หุ้นสามัญ	213
A จุดบอดของการค้าหุ้น: ค่าใช้จ่ายในการเปลี่ยนมือ	214
B การชักชวนนักลงทุนที่เหมาะสม	220
C นโยบายเงินปันผลและการซื้อหุ้นคืน	222
D การแตกหุ้นและปริมาณการซื้อขาย	232
E กลยุทธ์ผู้ถือหุ้น	235
F โครงสร้างหุ้นใหม่ของเบิร์กไชร์	236
V การควบรวมและซื้อกิจการ	242
A แรงจูงใจที่เร็วและราคาที่สูง	243
B การซื้อหุ้นคืนอย่างมีเหตุผล VS กรีนเมลล์	256
C การซื้อกิจการด้วยการกู้ยืม	256
D นโยบายการควบรวมกิจการที่ดี	260
E การขายธุรกิจ	264
F ประโยชน์ในการควบรวมกิจการ	269
VI การบัญชีและการประเมินมูลค่า	271
A เรื่องล้อเลียนในการใช้เล่ห์กลทางบัญชี	271
B กำไรแบบมองทะลุ (Look-Through Earnings)	279

C	ค่าความนิยมทางเศรษฐกิจและทางบัญชี (Economic Goodwill Versus Accounting Goodwill)	285
D	กำไรของเจ้าของและการใช้กระแสเงินสดที่ผิดพลาด	296
E	การบัญชีสำหรับการควบรวมกิจการ	305
F	มูลค่าที่แท้จริง มูลค่าตามบัญชี และราคาตลาด	307
G	ประวัติของการประกันภัยบางส่วนและการบัญชี	315
H	อัสปและทฤษฎีฟุ่มไม่ไร้ประสิทธิภาพ	319
VII นโยบายการบัญชีและภาษี		324
A	การกำหนดมาตรฐาน	326
B	ออปชั่นหุ้น	327
C	ค่าใช้จ่ายอันเกิดจาก “การปรับโครงสร้าง”	333
D	ข้อมูลตามภาคส่วนและงบการเงินรวม	338
E	ภาษีรอจ่าย (Deferred Taxes)	339
F	ผลประโยชน์ตอนเกษียณ (Retiree Benefits)	342
G	การแบ่งรับภาระภาษีนิติบุคคล	344
H	ภาษีและปรัชญาการลงทุน	350
ปัจฉิมบท		355

จากใจผู้แปล

ตามที่ได้รับเกียรติจากสำนักพิมพ์ดีเดิลิตี้ ให้ทำการแปล The Essays of Warren Buffett ออกมาเป็นภาษาไทยนั้น ผมรู้สึกภาคภูมิใจมาก เพราะมีหนังสือของนักเขียนเกี่ยวกับ วอเรน บัฟเฟตต์ เป็นจำนวนมาก แต่สำหรับหนังสือเล่มนี้เป็นการเขียนขึ้นโดย วอเรน บัฟเฟตต์ เอง ถึงแม้ว่าในตอนที่ยังมีจุดประสงค์เพื่อเป็นจดหมายหรือสาส์นที่ส่งให้กับผู้ที่ลงทุนในเบิร์กไชร์ฮาธาเวย์ได้ทราบถึงผลการดำเนินงานในแต่ละปีมากกว่าจะเน้นออกมาเป็นหนังสือ และจัดได้ว่าข้อเขียนของ วอเรน บัฟเฟตต์ มีอิทธิพลต่อความคิดของนักธุรกิจและนักลงทุนทั่วโลก นับว่าโชคดียิ่งนักที่ผมได้ใช้ความพยายามอุตสาหะในการเรียบเรียงและจัดเอาความคิดของบัฟเฟตต์ออกเป็นหมวดหมู่เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้และประสบการณ์ของบัฟเฟตต์อย่างตรงประเด็น

ในฐานะที่เป็นคนไทย ผมมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้เป็นผู้รับผิดชอบในการแปลออกมาเป็นภาษาไทยให้กับพี่น้องร่วมชาติ

ในขณะเดียวกัน การที่ผมได้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อีกทั้งเป็นนักลงทุนระยะยาวที่ใช้กลยุทธ์หุ้นห่านทองคำเป็นสไตล์เฉพาะตัวในการลงทุน ผมขอสารภาพว่าได้รับประโยชน์อันมหาศาลจากคัมภีร์ของ วอเรน บัฟเฟตต์ เพราะตลอดเวลาเกือบ 1 ปี ที่ผมได้ทำการแปลหนังสือเล่มนี้ ทำให้ผมได้ซึมซับเคล็ดลับและเกร็ดความรู้อันทรงคุณค่าไว้อย่างไม่รู้ตัว อันมีส่วนช่วยในการทำหน้าที่เป็นกรรมการและการเป็นนักลงทุนที่ถูกต้องมากขึ้น นับเป็นการลงทุนเวลาที่คุ้มค่า ผมต้องขอขอบคุณสำนักพิมพ์ดีเดิลิตี้ คุณคณันันงามผู้จัดแต่งหนังสือ

รวมทั้ง เบนจามิน เกรแฮม ซึ่งถือว่าเป็นครูของบัฟเฟตต์ และที่สำคัญที่สุดคือ วอเรน บัฟเฟตต์ ที่ทำให้ผมได้รับอานิสงค์เช่นนี้

หวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ยิ่งต่อนักลงทุน กรรมการบริษัท ผู้บริหารตลอดจนสถาบันต่างๆ ที่จะได้นำไปใช้เพื่อช่วยกันสร้างมูลค่าอย่าง ยั่งยืนให้แก่กิจการด้วยการกำกับดูแลที่ดีตามแนวคิดหลักของคัมภีร์ฉบับนี้

ด้วยความจริงใจ

เทพ รุ่งธนาภิรมย์

เกริ่นนำ

โรเบิร์ต จี. แฮกสตรอม

ผมได้ศึกษางานของ วอเรน บัฟเฟตต์ มากกว่า 15 ปี ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ผมและนักลงทุนอีกหลายล้านคนได้เรียนรู้ในเรื่องต่างๆ มากมาย อาทิ เช่น อะไรคือคุณสมบัติที่สำคัญของธุรกิจที่ดี การประเมินมูลค่าของธุรกิจ ตลอดจนจะคิดปรับตัวอย่างไรเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของตลาดหุ้น เมื่อนำมารวมกันแล้วบัฟเฟตต์ได้มอบแผนการลงทุนที่ชาญฉลาดและมีเหตุผลด้วยความใจกว้าง แต่จริงๆ แล้วคำสอนของ วอเรน บัฟเฟตต์ ไม่ได้มีเพียงตลาดหุ้นเท่านั้น *The Essays of Warren Buffett : Lessons for Investors and Managers* หรือ **คมปัญญา วอเรน บัฟเฟตต์ : ชุมทรัพย์ของนักลงทุนและผู้จัดการ** เล่มนี้ซึ่งได้เรียบเรียงเป็นระบบอย่างดีโดย ลอว์เรนซ์ เอ. คินนิงแฮม จัดเป็นหนังสือที่ได้บรรจุคำสอนที่ดีที่สุดของบัฟเฟตต์ในเรื่องเกี่ยวกับบรรษัทภิบาล การควบรวมกิจการ การบัญชีและภาษีเข้าไว้ด้วยกัน

มองอย่างผิวเผิน ผู้อ่านบางท่านอาจจะมองว่าบทเรียนเหล่านี้ไม่น่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการที่พวกเขาจะทำกำไรจากตลาดหุ้น แต่นี่อาจจะเป็นการผิดพลาด ขอย้ำว่าเป็นการผิดพลาดของคนที่คิดว่าตนเองเป็นนักลงทุนแน่นอนครับถ้าท่านเป็นนักเก็งกำไร นักการพนัน หรือนักค้าหุ้นแล้วละก็

การถือหุ้นเป็นเวลาช่วงสั้นๆ ของท่านมักจะไม่ได้ถูกกระทบกระเทือนโดยบทบาทของฝ่ายบริหารในระยะยาว แต่ถ้าหากท่านเป็นนักลงทุน ซึ่งแปลว่าต้องเป็นคนที่ต้องการซื้อและถือหุ้นในธุรกิจ กิจกรรมใดๆ ที่ทำโดยฝ่ายบริหารเป็นเรื่องที่สำคัญมากที่จะมีผลกระทบต่อส่วนของผู้ถือหุ้นในระยะยาว และนั่นหมายถึงถึงราคาในอนาคตของหุ้นด้วย

ยังมีนักคิดอีกไม่น้อยซึ่งมองว่าความพยายามที่จะบริหารมูลค่าเป็นเรื่องเสียเวลา เหตุผลของพวกเขาก็คือความเชื่อว่าการจะวัดประสิทธิภาพของฝ่ายบริหารออกมาอย่างถูกต้องทางคณิตศาสตร์นั้นเป็นเรื่องที่ยาก และถ้าหากว่าวัดได้จริง ผลของมันก็น่าจะปรากฏอยู่ในตัวเลขทางเศรษฐกิจของบริษัทเรียบร้อยแล้ว ดังนั้นใครก็ตามที่จะบวกรหรือลบมูลค่าของการบริหารจึงเป็นเรื่องซ้ำซ้อน ไม่น่าแปลกใจเลย วอเรน บัฟเฟตต์ กลับมีความเห็นที่แตกต่างจากจุดยืนทั้งสอง คมบัญญัติที่เขาได้ให้แก่เราได้ยืนยันความคิดของเขาว่าฝ่ายบริหารมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งยวดต่อมูลค่าของธุรกิจในอนาคต

คุณค่าของ **คมบัญญัติ วอเรน บัฟเฟตต์** ยังไม่ได้จำกัดเฉพาะนักลงทุนเท่านั้นแต่ยังมีข้อคิดและข้อแนะนำดีๆ ให้กับผู้บริหารและผู้ที่เป็นกรรมการของบริษัทด้วย ในห้วงเวลาที่ตลาดหุ้นได้ให้ความสำคัญต่อความโปร่งใสและเร่งละทิ้งความขุ่นมัวอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ผู้บริหารและคณะกรรมการบริษัทควรจะได้ศึกษาและนำข้อเสนอแนะของบัฟเฟตต์ไปใช้อย่างจริงจัง และเมื่อชื่อเสียงของบริษัทในความสำเร็จ ความมีเหตุผล และความยุติธรรมได้เป็นที่ประจักษ์ชัด ตลาดหุ้นก็ย่อมจะให้รางวัลสำหรับการทำดีเหล่านี้เอง

มีหนังสืออยู่หลายเล่มที่เขียนเกี่ยวกับ วอเรน บัฟเฟตต์ ซึ่งสองในจำนวนนี้ผมเป็นผู้เขียนโดยเน้นวิเคราะห์ถึงแนวทางการลงทุนของเขานอกจากนี้ยังมีอีกสองเล่มที่พูดถึงประวัติของบัฟเฟตต์ รวมทั้งยังมีงานเขียนสั้นๆ อีกไม่น้อยที่ได้พูดถึงความฉลาดและความมีเสน่ห์ของเขา แม้จะมีผลงานเหล่านี้มันก็ยังไม่มีอะไรที่จะมาทดแทนกับของจริงได้ ในหลายต่อหลายครั้งผมเคยคิดฝันว่ามันน่าจะมีหนังสือสักเล่มที่ผมจะสามารถใช้ในการอ้างอิงถึง

ข้อความที่ผมได้อ่านผ่านตาไปในรายงานประจำปีเล่มก่อนๆ ได้อย่างสะดวกสบาย ตอนนี้ ต้องขอขอบคุณ ลอว์เรนซ์ เอ. คันนิงแฮม ที่ได้รวบรวมข้อคิดของ วอเรน บัฟเฟตต์ เข้าไว้ด้วยกันอย่างประณีตและสะดวกต่อการใช้ หลักการของบัฟเฟตต์เป็นสิ่งที่ใช้ได้ตลอดและคำแนะนำของเขานั้นก็มีความมหาศาลถ้าคุณมีโอกาสดูอ่านรายงานประจำปีของเบิร์กไชร์ฮธาธาเวย์มาแล้ว ขอให้ใช้เวลาสักเล็กน้อยเพื่ออ่านทบทวน แต่ถ้าคุณยังไม่เคยอ่านคำแนะนำของบุคคลที่ถือได้ว่าเป็นนักลงทุนที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในศตวรรษที่ 20 เตรียมตัวเตรียมใจเจอกับของจริงได้เลยครับ

โรเบิร์ต จี. แสกสตรอม

คำแนะนำ

ลอว์เรนซ์ เอ. คันนิงแฮม

ผู้ที่เคยได้อ่านจดหมายถึงผู้ถือหุ้นของเบิร์กไชร์ฮาทาเวย์จาก วอเรน บัฟเฟตต์ ย่อมถือว่าได้รับการศึกษาอันมีค่ายิ่ง จดหมายเหล่านี้ได้ใช้คำพูดที่ง่ายๆ เพื่ออธิบายถึงหลักการพื้นฐานของการทำธุรกิจที่ดี การเลือกผู้บริหาร และการลงทุน การประเมินมูลค่าธุรกิจและการใช้ข้อมูลทางการเงินอย่างชาญฉลาด เป็นการเขียนที่ครอบคลุมเนื้อหาในวงกว้างและเต็มเปี่ยมไปด้วยปัญญา โดยการจัดเรียงข้อเขียนเหล่านี้อย่างร้อยเรียงกัน ผมเชื่อว่าผลงานนี้จะเป็นการนำเสนอปรัชญาธุรกิจและการลงทุนที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อท่านผู้อ่านในวงกว้างขึ้น

แกนหลักที่ทำให้บทความของบัฟเฟตต์ทุกชิ้นสามารถต่อเชื่อมโยงกันได้คือ หลักการของการวิเคราะห์ธุรกิจแบบพื้นฐานควรจะเป็นปัจจัยสำคัญในการพิจารณาตัดสินใจเลือกลงทุน หลักการนี้เป็นหลักการที่อาจารย์ทั้ง 2 ท่านของเขา คือ เบน เกรแฮม และ เดวิด ดอดด์ ได้วางรากฐานไว้ ที่โยงต่อมาคือหลักการในการบริหารที่ถือว่าบทบาทที่ถูกต้องของผู้บริหารระดับสูงของบริษัทซึ่งคอยดูแลผลประโยชน์ของเงินลงทุนที่ได้รับเข้ามา และบทบาทที่ถูกต้องของผู้ถือหุ้นในฐานะของผู้ที่จัดให้และเป็นเจ้าของเงินลงทุนเหล่านี้

นั้น นอกจากนี้แล้วจะมีการพูดถึงความเห็นที่มีเหตุผลและใช้ได้จริงในเรื่องที่สำคัญของการดำเนินธุรกิจ จากเรื่องการบัญชีถึงการรวบรวมกิจการจนกระทั่งถึงการประเมินมูลค่า

บัฟเฟตต์ได้ประยุกต์ใช้หลักการข้างต้นในฐานะเป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหารของเบิร์กไชร์ฮธาเวย์ อันเป็นบริษัทซึ่งเริ่มต้นธุรกิจทางด้านสิ่งทอในช่วงต้นของทศวรรษที่ 1800 บัฟเฟตต์ได้เข้าซื้อเบิร์กไชร์ในปี 1964 ซึ่งในตอนนั้นมีมูลค่าตามบัญชีต่อหุ้นเพียงหุ้นละ 19.46 เหรียญและมีมูลค่าที่แท้จริงต่อหุ้นต่ำกว่าตัวเลขนี้เยอะมาก ตอนนี้มีมูลค่าตามบัญชีต่อหุ้นอยู่ที่ประมาณ 70,000 เหรียญโดยที่มูลค่าที่แท้จริงต่อหุ้นก็สูงกว่านี้อีกมาก อัตราการเติบโตของมูลค่าตามบัญชีต่อหุ้นอยู่ที่ประมาณ 20% ทบต้นต่อปี เบิร์กไชร์น่าจะเป็นบริษัทอเมริกันที่มีการเติบโตของส่วนของเจ้าของสูงที่สุด เฉพาะในปี 2006 ปีเดียวมียอดเติบโตเพิ่มขึ้นถึง 16.9 พันล้านเหรียญ

ปัจจุบันเบิร์กไชร์คือบริษัทโฮลดิ้งที่ถือหุ้นอยู่ในธุรกิจต่างๆ ถึง 70 ชนิด ธุรกิจที่มีความสำคัญมากที่สุดคือบริษัทประกันภัยโดยมีการลงทุนในบริษัทต่างๆ รวมทั้งบริษัทย่อยที่เบิร์กไชร์ถือหุ้น 100% ชื่อ GEICO Corporation อีกทั้งบริษัทประกันรถยนต์ใหญ่ๆ ในสหรัฐฯ และ General Re Corporation ซึ่งเป็นหนึ่งในบริษัทรับประกันภัยต่อขนาดใหญ่ของโลก เบิร์กไชร์เป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์ The Buffalo News และเป็นเจ้าของธุรกิจที่ทำการผลิตหรือจัดจำหน่ายสินค้าตั้งแต่ พรอม อีสู สี่ สารานุกรม เฟอร์นิเจอร์บ้าน ระบบทำความสะอาด ของหวาน ซ็อคโกแลต ไอศกรีม เครื่องประดับ รองเท้า แบบฟอร์มพนักงาน เครื่องทำความเย็น ธุรกิจเกี่ยวกับการฝึกอบรมพนักงานการบินและการเดินเรือทั่วโลก ธุรกิจพลังงานไฟฟ้าและแก๊ส ร้านขายของชำ ผลิตภัณฑ์ทางการเงิน อุปกรณ์การขนส่ง เฟอร์นิเจอร์ อุปกรณ์ครัว อุปกรณ์การเกษตร ฯลฯ เบิร์กไชร์ยังได้ถือหุ้นในบริษัทใหญ่ๆ เช่น American Express, Coca-Cola, Procter & Gamble, The Washington Post และธนาคาร Wells Fargo

บัฟเฟตต์ และ ชาลี มังเกอร์ รองประธานของเบิร์กไชร์ได้ร่วมกันสร้างอาณาจักรอันยิ่งใหญ่ขึ้นด้วยการเลือกลงทุนเฉพาะแต่ในธุรกิจที่มีความโดดเด่น

ในทางเศรษฐกิจและบริหารโดยผู้บริหารที่ยอดเยียมเท่านั้น ถึงแม้ว่าทั้งคู่ชอบที่จะซื้อหุ้นทั้ง 100% ในบริษัทไหนก็ตามที่เข้าข่ายในราคาที่ยุติธรรม แต่ก็ยอมที่จะถือน้อยกว่านั้นด้วยการซื้อหุ้นผ่านตลาดหุ้นถ้าหากจะได้ราคาถูกกว่าการซื้อทั้ง 100%

การลงทุนทั้งสองแบบนี้ได้ผลดีมากเพราะมูลค่าของหลักทรัพย์ที่เบิร์กไชร์ถืออยู่เมื่อคิดต่อหุ้นแล้วได้เพิ่มจากหุ้นละ 4 เหรียญในปี 1965 ไปเป็นเกือบถึง 75,000 เหรียญ ในปี 2005 หรือเพิ่มขึ้นปีละ 28% ผลกำไรจากการดำเนินงานต่อหุ้นเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาเดียวกันจากหุ้นละ 4 เหรียญเป็นประมาณ 2,500 เหรียญหรือ 17% ต่อปี บัฟเฟตต์กล่าวว่าความสำเร็จดังกล่าวไม่ได้มาจากแผนพิเศษอะไร สิ่งที่ทำก็เพียงแต่ลงทุนอย่างทุ่มเทด้วยการซื้อเฉพาะธุรกิจที่ดีมาก ซึ่งบริหารโดยคนชั้นยอดเท่านั้น

บัฟเฟตต์มองว่าเบิร์กไชร์คือห้างหุ้นส่วนระหว่างเขา มั่งเกอร์ และผู้ถือหุ้นคนอื่นๆ และจริงๆ แล้วเงินลงทุนทั้งหมดของเขาคือหุ้นในเบิร์กไชร์ เป้าหมายเศรษฐกิจของเขาเป็นเรื่องของระยะยาว นั่นก็คือการทำให้มูลค่าต่อหุ้นที่แท้จริงของเบิร์กไชร์มีค่าสูงสุดด้วยการเป็นเจ้าของทั้งหมดหรือบางส่วน โดยมีการลงทุนอย่างกระจายในกลุ่มธุรกิจที่สามารถสร้างเงินสดได้สูงกว่าอัตราผลตอบแทนถัวเฉลี่ย ในการเดินตามเป้าหมายนี้บัฟเฟตต์ไม่สนใจเรื่องการขยายงานเพียงเพราะต้องการขยายงาน และไม่สนใจที่จะขายธุรกิจออกไปตราบเท่าที่มันยังสามารถสร้างเงินสดและบริหารโดยทีมผู้บริหารฝีมือดี

เบิร์กไชร์จะสะสมกำไรที่ทำได้และนำไปลงทุนเพิ่มถ้าเห็นว่าจะทำให้มูลค่าของหุ้นเพิ่มขึ้น พวกเขาใช้เงินจากหนี้สินน้อยมาก และจะมีการขายหุ้นเพิ่มทุนต่อเมื่อได้ราคาที่เหมาะสมกับมูลค่าเท่านั้น บัฟเฟตต์ให้ความสนใจกับทฤษฎีทางบัญชีไม่มากนัก โดยเฉพาะหัวข้อที่เป็นอุปสรรคในการสร้างกำไรทางเศรษฐกิจที่แท้จริง

หลักการของการมองธุรกิจในฐานะเจ้าของ ดังที่บัฟเฟตต์ได้ยึดถือไว้คือแก่นหลักของบทความที่จะนำเสนอในหนังสือเล่มนี้ เมื่อจัดเรียบเรียงอย่างดีแล้วบทความเหล่านี้คือคู่มือคำสอนชั้นยอดเกี่ยวกับการบริหาร การลงทุน การเงินและการบัญชี หลักการพื้นฐานของบัฟเฟตต์นี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับโลกของธุรกิจจริงได้ มันไม่ใช่มีไว้เพื่อดูโก้ เท่านั้น มันเน้นว่านักลงทุนควรให้ความสนใจต่อเรื่องของพื้นฐาน ต้องมีความอดทนและต้องใช้ดุลยพินิจที่ดีโดยอาศัยสามัญสำนึก สิ่งที่บัฟเฟตต์เขียนมาจากการปฏิบัติในชีวิตจริง ของบัฟเฟตต์และเป็นสิ่งที่ทำให้เขามั่งคั่ง

มีผู้คนจำนวนมากต่างพากันคาดเดาว่าเบิร์กไชร์และบัฟเฟตต์กำลังทำอะไรหรือมีแผนทำอะไรอยู่ การคาดเดาของเขาบางทีก็ถูกบางทีก็ผิด แต่ส่วนมากมักไม่ฉลาดนัก คนเหล่านั้นจะทำได้ดีกว่าถ้าไม่พยายามที่จะไปรู้ว่าทางเบิร์กไชร์กำลังจะซื้อหุ้นอะไรอยู่ แต่ควรใช้เวลาไปศึกษาว่าทำอะไรจึงจะใช้คำสอนของบัฟเฟตต์ไปทำการเลือกลงทุนที่ดี สรุปก็คือพวกเขาควรจะศึกษาสิ่งที่บัฟเฟตต์เขียนและนำไปใช้แทนที่จะพยายามลอกเลียนการบริหารพอร์ตของเบิร์กไชร์

บัฟเฟตต์กล่าวอย่างถ่อมตนว่าความคิดต่างๆ ของเขาที่ได้เขียนออกมาส่วนใหญ่แล้วเป็นคำสอนของ เบน เกรแฮม เขามักจะมองตัวเองว่าเป็นแค่ผู้ที่ทำให้ความคิดของเกรแฮมได้รับการพิสูจน์ว่ามีคุณค่า ตอนที่บัฟเฟตต์อนุญาตให้ผมเขียนหนังสือเล่มนี้เขาบอกว่าผมคือผู้ที่จะทำให้ความคิดของเกรแฮมเผยแผ่ออกไปอย่างแพร่หลายโดยมีบัฟเฟตต์เป็นผู้ประยุกต์ใช้ความคิดเหล่านั้น บัฟเฟตต์ตระหนักถึงความเสี่ยงของการเผยแพร่อปรัชญาการลงทุนและธุรกิจของเขาแต่เขาก็บอกว่าเนื่องจากตัวเขาได้รับประโยชน์จากความใจกว้างของเกรแฮมและด้วยเหตุนี้จึงเชื่อว่าเป็นความถูกต้องที่เขาควรจะเผยแผ่ภูมิปัญญานี้ แม้ว่าการทำเช่นนั้นจะเป็นการสร้างนักลงทุนคู่แข่งก็ตาม

บริษัททิบาล

บัฟเฟตต์มองว่าผู้บริหารคือผู้ที่ดูแลเงินทุนของผู้ถือหุ้น ผู้บริหารชั้นยอดจะคิดหรือทำทุกอย่างเหมือนเจ้าของในการตัดสินใจทางธุรกิจ ในหัวใจของเขาจะคำนึงถึงประโยชน์ของผู้ถือหุ้นเสมอ แต่แม้กระทั่งบางครั้งผู้บริหารระดับเทียบเคียงเมฆก็อาจจะมีเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน การคลี่คลายผลประโยชน์ทับซ้อนและการทำให้ผู้บริหารเป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นเป็นเรื่องที่บัฟเฟตต์ให้ความสนใจมาตลอดเวลาอันยาวนาน ซึ่งท่านจะได้พบกับเรื่องของบริษัททิบาลในหนังสือเล่มนี้

เรื่องแรกคือความสำคัญของความตรงไปตรงมาและความจริงใจในการสื่อสารระหว่างผู้บริหารกับผู้ถือหุ้น บัฟเฟตต์ถ่ายทอดเรื่องราวตามที่มันเป็นหรืออย่างน้อยตามที่เขาเห็นมัน และก็ยังรู้สึกเสียใจที่เขาเป็นคนกลุ่มน้อยรายงานประจำปีของบริษัทไชร์ไม่ได้เต็มไปด้วยศัพท์แสงที่ยุ่งยาก บัฟเฟตต์จัดเตรียมข้อมูลโดยใช้คำพูดและตัวเลขซึ่งคนธรรมดาสามารถเข้าใจได้และนักลงทุนทุกคนจะได้รับข้อมูลแบบเดียวกันในเวลาที่ยพร้อมกัน บัฟเฟตต์และบริษัทไชร์หลีกเลี่ยงการให้คำพยากรณ์สำหรับอนาคต (อันเป็นนิสัยการบริหารที่ไม่ดี) ซึ่งนักบริหารอื่นมักจะใช้ในการออกรายงานทางการเงิน

นอกเหนือจากการเปิดเผยข้อมูลของบัฟเฟตต์ที่มองว่าผู้ถือหุ้นเป็นเจ้าของแล้ว หัวข้อต่อมาคือเรื่องการจัดการซึ่งเกี่ยวกับเรื่องการจัดโครงสร้างการบริหาร เขามองแตกต่างออกไปจากตำราทางวิชาการว่าการจัดโครงสร้างองค์กรเป็นเรื่องที่ไม่จำเป็น เรื่องที่สำคัญมากกว่าคือการเลือกคนทำงานที่มีความสามารถ ชื่อสัตย์สุจริต และทำงานหนัก การมีผู้คนชั้นสุดยอดอยู่ในทีมมีความสำคัญมากกว่าการที่จะมาออกแบบว่าใครต้องรายงานให้กับใคร อะไร และเมื่อไร

ที่ต้องการให้ความสนใจเป็นพิเศษคือการเลือกตัวประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) ซึ่งบัฟเฟตต์มองว่ามีความแตกต่างที่สำคัญถึง 3 ประการ ประการแรก มาตรฐานในการวัดผลงานของ CEO มักจะไม่เพียงพอหรือจัด

ฉากได้โดยง่าย ดังนั้นการวัดผลงานของ CEO จึงยากกว่าพนักงานคนอื่น ๆ ประการที่สอง ไม่มีใครที่มีตำแหน่งสูงกว่า CEO ดังนั้นจึงไม่สามารถวัดผลงานของ CEO จากพนักงานอาวุโสได้ ประการที่สามคณะกรรมการไม่สามารถที่จะทำหน้าที่นี้ได้ดีเพราะความสัมพันธ์ระหว่าง CEO และคณะกรรมการมักจะมีความเป็นกันเองสูง

การปฏิรูปที่สำคัญคือการพยายามที่ทำให้ผู้บริหารมองเห็นถึงประโยชน์ของผู้ถือหุ้นมากขึ้น หรือการให้คณะกรรมการต้องหันมามุ่งกับดูแลผลงานของ CEO ด้วยการให้ออปชั่นซื้อหุ้นแก่ผู้บริหารก็ถือเป็นทางเลือกหนึ่ง การให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ที่กว้างขวางขึ้นก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง รวมทั้งการแยกอำนาจหน้าที่ของประธานคณะกรรมการออกจากประธานเจ้าหน้าที่บริหาร การแต่งตั้งกรรมการชุดย่อยเช่น กรรมการตรวจสอบ กรรมการสรรหา และพิจารณาผลตอบแทนก็ถือว่าเป็นการปฏิรูปที่น่าจะใช้ได้ ที่เห็นว่าได้โดดเด่นมากน่าจะเป็นเรื่องของการแต่งตั้งกรรมการอิสระ ขอโทษที่ควร นวัตกรรมเหล่านี้ไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาบรรษัทภิบาลเท่าไรเลย และซ้ำร้ายบางที่ยังทำให้เกิดเรื่องไม่เข้าท่าขึ้นได้อีก

บัฟเฟตต์มองว่าคำตอบที่ดีที่สุดคือการใช้ความเอาใจใส่อย่างยิ่งยวดในการค้นหา CEO ที่จะสามารถบริหารงานได้อย่างเยี่ยมยอดแม้ว่าจะอยู่ภายใต้โครงสร้างที่อ่อนแอไปบ้าง ผู้ถือหุ้นที่เป็นนักลงทุนสถาบันใหญ่ ๆ จะต้องใช้อำนาจหน้าที่ในการขับ CEO ออกจากตำแหน่งถ้าหากว่าทำงานไม่เข้าตา CEO ที่เก่งกาจไม่จำเป็นต้องได้รับค่าชดเชยมากมายจากเจ้าของกิจการ เพราะถ้าได้คณะกรรมการที่มีคุณภาพสูงก็ย่อมทำหน้าที่นี้ได้อย่างเพียงพอ ดังนั้นคณะกรรมการจึงต้องคัดเลือกจากผู้ที่มีความรอบรู้ทางธุรกิจ มีความสนใจทุ่มเทและมีมุมมองในสายตาของผู้ถือหุ้น บัฟเฟตต์กล่าวว่าหนึ่งในปัญหาที่ยิ่งใหญ่ของคณะกรรมการบริษัทในอเมริกาคือการถูกเลือกมาด้วยเหตุผลอื่นเช่นต้องการเพิ่มความหลากหลายหรือความมีชื่อเสียง และที่นิยมมากคือความเป็นอิสระ

การปฏิรูปที่ทำมักจะนำไปใช้เป็นสูตรเดียวกันโดยไม่ได้นิ่งถึงความ

แตกต่างกันอย่างยิ่งยวดของแต่ละบริษัท ตัวอย่างเช่น อำนาจของคณะกรรมการจะอ่อนแอที่สุดในกรณีที่เป็นผู้ถือหุ้นที่มีเสียงข้างมากและเป็นผู้บริหารด้วย เมื่อมีความเห็นที่แตกต่างขึ้นระหว่างกรรมการและผู้บริหาร กรรมการมักจะทำอะไรไม่ได้นอกจากคัดค้านและในกรณีที่รุนแรงก็ขอลาออก อำนาจของกรรมการจะมีมากที่สุดในการตีตรงกันข้าม คือ ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นมีเสียงข้างมากไม่ได้เป็นผู้บริหาร เพราะว่าคณะกรรมการสามารถจะนำเรื่องที่ไม่เห็นด้วยไปปรึกษากับผู้ถือหุ้นเสียงข้างมากโดยตรงได้

อย่างไรก็ดี แบบที่เห็นกันโดยทั่วไปคือบริษัทที่ไม่มีผู้ถือหุ้นเสียงข้างมากจะมีปัญหาเกี่ยวกับการบริหารที่รุนแรงมากที่สุด บัฟเฟตต์กล่าวว่ามันจะเป็นการดีถ้าหากกรรมการสามารถใช้วินัยที่จำเป็น แต่ความเกรงอกเกรงใจทำให้ไม่เกิดเหตุการณ์เช่นนั้นขึ้น ถ้าต้องการให้กรรมการมีประสิทธิภาพมากขึ้นในเหตุการณ์เช่นนี้ บัฟเฟตต์เชื่อว่าขนาดของกรรมการควรจะมีจำนวนเล็กลงและประกอบไปด้วยคนส่วนมากจากภายนอก อาวุธที่สำคัญของกรรมการในกรณีเช่นนี้คือ การขู่ว่าจะลาออก

เหตุการณ์ต่างๆ เหล่านี้มีเรื่องที่เกี่ยวข้องกันอยู่ นั่นก็คือ การเผชิญหน้ากันหรือการให้ผู้บริหารที่ไม่เอาไหนออกเป็นเรื่องที่ง่ายกว่าการจะย้ายผู้บริหารที่ไม่โดดเด่น บัฟเฟตต์เน้นว่าปัญหาใหญ่ของการจัดโครงสร้างตามบรรษัทภิบาลคือ การประเมินผลงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหารในอเมริกา มักจะต้องทำต่อหน้าของประธานเจ้าหน้าที่บริหารนั้น การประชุมโดยไม่มีประธานเจ้าหน้าที่บริหารอยู่เพื่อทำการประเมินผลงานของเขาจะถือเป็นบันไดก้าวสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพของบรรษัทบาลทีเดียว

CEO ทุกคนของเบิร์กไชร์ที่บริหารอยู่ในบริษัทต่างๆ น่าจะเป็นผู้บริหารธุรกิจที่มีความสุขมากในอเมริกา พวกเขาได้รับกฏง่ายๆ ในการบริหารธุรกิจว่า (1) พวกเขาคือเจ้าของแต่เพียงผู้เดียว (2) ธุรกิจนี้เป็นทรัพย์สินธุรกิจเดียวที่เขามีอยู่และ (3) พวกเขาไม่ต้องขายหรือรวมกับใครเลยเป็นเวลา 100 ปี กฎเหล่านี้ทำให้ CEO ของเบิร์กไชร์สามารถทำงานโดยการมองการณ์ไกลได้ นี่เป็นสิ่งที่แตกต่างจาก CEO ของบริษัทอื่นๆ ซึ่งมีผู้ถือหุ้นที่สนใจแต่

การมองสั้นเพราะสนใจแต่เพียงผลกำไรของไตรมาสล่าสุด ผลงานระยะสั้นเป็นเรื่องสำคัญเหมือนกัน แต่การใช้วิธีของเบิร์กไชร์ทำให้หลีกเลี่ยงความกดดันที่จะได้ผลระยะสั้นแต่ไปมีผลร้ายที่กระทบต่อความแข็งแกร่งในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันสำหรับระยะยาว

ถ้าผลการดำเนินงานระยะสั้นเป็นเรื่องที่สำคัญละก็ การตัดสินใจทำงานของผู้บริหารก็จะง่ายกว่านี้มากโดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกธุรกิจที่มีแนวโน้มขาดลง ลองดูช่วงเวลาที่ต้องสูญเสียไปกับการที่บัฟเฟตต์ทุ่มเทในการลงทุนที่ผิดๆ ซึ่งนั่นก็คือการซื้อเบิร์กไชร์ ในตอนแรกอุตสาหกรรมสิ่งทอที่เบิร์กไชร์ทำอยู่ได้เริ่มมีปัญหาตั้งแต่ปลายทศวรรษที่ 1970 โดยที่บัฟเฟตต์ได้หวังไว้ว่าจะทำการปรับปรุงทุกอย่างให้ดีขึ้นเพราะเห็นธุรกิจสิ่งทอของเบิร์กไชร์มีความสำคัญต่อพนักงานและชุมชนท้องถิ่นในนิวยอร์กแลนด์และมีความเห็นใจทางฝ่ายบริหารและฝ่ายแรงงานที่ได้ร่วมกันพยายามที่จะแก้ปัญหาอันยุ่งยากนี้ บัฟเฟตต์ได้พยายามเก็บโรงงานที่อ่อนแอนี้ไว้จนถึงปี 1985 แต่ก็ไม่สามารถจะทำให้ฐานะการเงินดีขึ้นได้และในท้ายที่สุดบัฟเฟตต์ก็ได้ตัดสินใจปิดธุรกิจสิ่งทอนี้ ความพยายามที่จะให้เกิดความสมดุลระหว่างผลงานระยะสั้นกับแนวโน้มระยะยาวโดยยึดเอาความเชื่อถือของชุมชนเป็นที่ตั้งเป็นเรื่องที่ไม่ง่ายเลย แม้ว่าจะจะเป็นความคิดที่ชาญฉลาดก็ตาม บทเรียนที่ได้รับคือให้อยู่ห่างไกลจากธุรกิจที่ปราศจากความได้เปรียบ ความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ และความสามารถในการแข่งขัน

บางครั้งความต้องการของฝ่ายบริหารก็อาจจะขัดกับผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น ยกตัวอย่างเช่นการบริจาคเพื่อการกุศลของบริษัท บริษัทใหญ่ๆ ส่วนมากฝ่ายบริหารมักจะจัดสรรเงินกำไรส่วนหนึ่งสำหรับช่วยการกุศล กิจกรรมกุศลเหล่านี้ได้รับการเลือกโดยฝ่ายบริหารโดยเหตุผลส่วนใหญ่แล้วอาจจะไม่เป็นประโยชน์ต่อบริษัทหรือผู้ถือหุ้นเลย กฎหมายของรัฐส่วนมากยินยอมให้ฝ่ายบริหารทำการตัดสินใจในเรื่องเหล่านี้ ตราบเท่าที่ยอดเงินบริจาคทั้งปีรวมกันแล้วเป็นจำนวนที่มีเหตุมีผล โดยปกติแล้วไม่เกินกว่า 10% ของกำไรสุทธิประจำปี

เบริกไชร์ทำสิ่งที่แตกต่างออกไป คือจะไม่ทำการบริจาคจากบริษัทแม่ แต่ยินยอมให้บริษัทย่อยสามารถใช้นโยบายเดิมในการทำกุศลก่อนที่เบริกไชร์จะเข้ามาถือหุ้น เป็นเวลาสองทศวรรษมาแล้ว เบริกไชร์ได้ริเริ่มโครงการที่เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอว่าควรจะทำอะไรให้กับองค์กรใดเป็นจำนวนเท่าใด ผู้ถือหุ้นเกือบทั้งหมดได้เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อทำการบริจาคเงินจำนวนหลายสิบล้านเหรียญต่อปีให้กับองค์กรกุศลต่างๆ หลายพันแห่ง อย่างไรก็ตาม ความขัดแย้งทางด้านการเมืองเกี่ยวกับการทำแท้งได้เข้ามาเป็นอุปสรรคต่อการทำงานทางด้านนี้ของเบริกไชร์ นักกิจกรรมทางด้านการเมืองได้รวมตัวกันไม่ซื้อสินค้าในกลุ่มของเบริกไชร์เพื่อประท้วงการบริจาคเพื่อการกุศลบางอัน ทำให้เบริกไชร์ต้องยุติบทบาททางด้านนี้ลง

แผนการที่จะทำให้ฝ่ายบริหารมีความคิดไปในทางเดียวกับผู้ถือหุ้นโดยการให้แรงจูงใจฝ่ายบริหารเป็นอุปสรรคข้อดี ไม่ใช่เพียงแต่ทำมากเกินไปเท่านั้น แต่ยังมี การชอนความไม่ลงตัวที่อุปสรรคได้สร้างขึ้น บริษัทจำนวนมากได้ให้อุปสรรคข้อดี ซึ่งมูลค่าสามารถเพิ่มขึ้นได้อย่างง่ายดายด้วยการเพียงแต่เก็บกำไรสุทธิเอาไว้มากกว่าการที่จะใช้เงินทุนอย่างชาญฉลาดดังที่บัฟเฟตต์ได้อธิบายไว้ การที่สามารถเก็บกำไรและนำไปลงทุนต่อ ฝ่ายบริหารก็สามารถที่จะทำให้มีกำไรเพิ่มขึ้นโดยไม่ต้องใช้ความพยายามมากนักในการบริหาร เงินลงทุนอุปสรรคข้อดีจึงเหมือนการขโมยความมั่งคั่งจากผู้ถือหุ้นแล้วเอาไปให้ฝ่ายบริหารแทน นอกจากนี้เมื่อได้ออกอุปสรรคข้อดีไปแล้ว ก็เป็นการยากที่จะยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขและเป็นการให้ประโยชน์แก่ฝ่ายบริหารโดยไม่ได้คำนึงถึงผลงานของแต่ละคนเลย

บัฟเฟตต์เห็นว่า มันเป็นไปได้ที่จะใช้อุปสรรคข้อดีเพื่อจะปลุกฝังวัฒนธรรมการบริหารที่คำนึงถึงเจ้าของกิจการ แต่ก็ไม่ใช่เรื่องที่สมบูรณ์เต็มที่ ผู้ถือหุ้นยังมีความเสี่ยงจากการใช้เงินทุนที่ไม่เข้าทำอยู่ในขณะที่ผู้ถืออุปสรรคข้อดีไม่มีความเสี่ยงเช่นนั้น ดังนั้น บัฟเฟตต์จึงได้ทำการเตือนผู้ถือหุ้นว่าให้ระวังเวลาได้รับจดหมายเชิญไปประชุมเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นพิเศษ ผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่ มักจะไม่สนใจ แต่การใช้อุปสรรคข้อดีแบบผิดๆ ก็สามารถทำให้ผู้ถือหุ้นเจ็บ

ตัวได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักลงทุนสถาบันซึ่งได้ทำการส่งเสริมให้ปรับปรุง
บรรษัทภิบาลเป็นประจำ

บัฟเฟตต์เน้นว่าผลงานเท่านั้นที่ควรถือเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณา
กำหนดผลตอบแทนต่อผู้บริหาร ผลงานของผู้บริหารควรจะวัดด้วยความ
สามารถในการทำกำไรนั่นหมายถึงกำไรควรจะต้องหักด้วยต้นทุนของเงิน
ลงทุน ดังนั้นถ้าจะใช้ข้อปัดค้านข้อนี้ก็ควรให้มันผูกโยงติดกับผลงานของแต่ละ
บุคคลแทนที่จะเป็นผลงานของบริษัท ที่ดีกว่านั้นคือที่เบิร์กไชร์ไม่ได้ใช้ข้อปัดค้าน
ข้อนี้เป็นส่วนหนึ่งของผลตอบแทนของฝ่ายบริหาร เพราะที่พูดแล้วผู้บริหาร
ที่เก่งกาจซึ่งได้รับโบนัสเงินสต็อกที่อิงกับผลประกอบการของธุรกิจก็สามารถซื้อ
หุ้นได้หากต้องการ ถ้าเขาทำเช่นนั้นบัฟเฟตต์ก็คิดว่าพวกเขาก็ได้เดินทางไป
ในเส้นทางเดียวกับเจ้าของอย่างแท้จริง

กรรมการซึ่งทำหน้าที่เป็นกรรมการตรวจสอบความสามารถที่จะเพิ่ม
ประสิทธิภาพของบรรษัทภิบาลถ้าได้ทำเรื่องสำคัญเพียงเรื่องเดียวนั่นคือทำให้
มั่นใจว่าผู้สอบบัญชีภายนอกได้ตระหนักว่าการทำงานการตรวจสอบนั้นได้ทำ
ไปให้กับคณะกรรมการตรวจสอบเป็นหลักไม่ใช่เพื่อฝ่ายบริหาร การตั้งคำถาม
4 ข้อและจัดพิมพ์คำตอบของผู้สอบบัญชีคือกลเม็ดที่ใช้ได้ผล (1) ถ้าผู้สอบ
บัญชีเป็นผู้ที่รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวในการจัดทำรายงาน จะมีอะไรบ้างใหม่
ที่เขาจะรายงานแตกต่างกันไป (2) ถ้าผู้สอบบัญชีเป็นนักลงทุน รายงานที่จัด
ทำนั้นได้จัดให้มีข้อมูลที่จำเป็นที่จะทำให้เข้าใจถึงผลประกอบการของบริษัท
ได้หรือไม่ (3) ถ้าผู้สอบบัญชีเป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัทเขาจะ
ทำการเปลี่ยนแปลงกระบวนการตรวจสอบภายในอะไรบ้างหรือไม่ และ (4)
ผู้สอบบัญชีได้ตระหนักบ้างหรือไม่ว่ามีเจตนาในการเลื่อนรายได้หรือค่าใช้จ่าย
จากรายงานในงวดหนึ่งไปอีกรายงานหนึ่งหรือไม่ การทำเช่นนี้ได้ผลมากกว่า
วิธีอื่นเพราะจะช่วยทำให้คณะกรรมการตรวจสอบสามารถตัดความสัมพันธ์
อันใกล้ชิดที่ผ่านมาระหว่างผู้สอบบัญชีภายนอกและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถือหุ้น

การเงินและการลงทุน

ทฤษฎีการเงินสมัยใหม่ (modern finance theory) ได้เป็นหัวข้อที่ถือว่าเป็นการปฏิวัติทางการเงินของช่วงเวลา 35 ปีที่ผ่านมา โดยสรุปเป็นหลักที่ดูง่ายแต่ความจริงเป็นแนวคิดที่มีข้อผิดพลาดในทางปฏิบัติ โดยกล่าวว่า มันเป็นเรื่องเสียเวลาในการศึกษาโอกาสลงทุนเป็นรายบริษัท พวกเขาเห็นว่านักลงทุนสามารถที่จะได้ผลตอบแทนที่ดีกว่าโดยการเลือกหุ้นแบบสุ่มๆ ซึ่งประกอบด้วยหุ้นหลายๆ ตัวเป็นพอร์ตโฟลิโอ

งานชิ้นหลักชิ้นหนึ่งของทฤษฎีการเงินสมัยใหม่คือ ทฤษฎีการบริหารพอร์ตสมัยใหม่ (modern portfolio theory) หมายความว่าท่านสามารถที่จะขจัดความเสี่ยงของการลงทุนด้วยการลงทุนแบบกระจายหรือที่พวกเขาชอบเรียกว่า ออย่าใส่ไข่ทุกฟองลงในตะกร้าใบเดียว ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่คือ ความเสี่ยงว่านักลงทุนคนไหนจะได้รับการตอบแทน

ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่สามารถวัดด้วยค่าคณิตศาสตร์แบบง่ายๆ เรียกว่า beta ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่าหุ้นแต่ละตัวนั้นมีความผันผวนมากน้อยแค่ไหนเทียบกับตลาดหุ้น beta จะวัดความเสี่ยงของการผันผวนนี้ได้ดีสำหรับหลักทรัพย์ที่ซื้อขายในตลาดที่มีประสิทธิภาพ (efficient market) ซึ่งมีข้อมูลที่รวดเร็วและถูกต้องและถือว่าสะท้อนอยู่ในราคาหุ้นเรียบร้อยแล้ว เรื่องของตลาดที่มีประสิทธิภาพได้ครอบงำวงการทฤษฎีการเงินสมัยใหม่

การบูชาความคิดนี้ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะนักวิชาการที่อยู่บนหอคอยงาช้าง ในวิทยาลัย ในมหาวิทยาลัย ในโรงเรียนธุรกิจ และโรงเรียนสอนกฎหมาย แต่ยังได้กลายเป็นแนวทางมาตรฐานไปทั่วตลาดเงินของอเมริกาใน 35 ปีที่ผ่านมา จาก Wall Street ถึง Main Street พวกมีอาชีพจำนวนมากยังเชื่อว่าราคาหุ้นได้สะท้อนอย่างถูกต้องถึงมูลค่าพื้นฐาน ดังนั้นความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่ก็คือการผันผวนของราคาหุ้นและวิธีการที่ดีที่สุดของการจัดการกับความเสี่ยงนี้ก็คือการกระจายการลงทุนไปในหุ้นหลายๆ ธุรกิจ

ในฐานะของนักลงทุนผู้ทรงคุณวุฒิ นับตั้งแต่เกรแฮมและดอดด์ ซึ่งไม่

เห็นด้วยกับแนวคิดมาตรฐานทั้งในแง่ของเหตุผลและประสบการณ์ บัฟเฟตต์คิดว่าตลาดหุ้นส่วนมากไม่ได้มีประสิทธิภาพอย่างสมบูรณ์ และการไปนำเอาเรื่องความผันผวนของราคามาโยงกับเรื่องความเสี่ยงจึงเป็นเรื่องที่เข้าใจไม่ได้อย่างยิ่ง ด้วยเหตุนี้บัฟเฟตต์หวังว่าพวกคนที่เรียนจบมาทาง MBA และ JD ซึ่งตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของทฤษฎีการเงินสมัยใหม่ ได้ตกอยู่ภายใต้ความเสี่ยงของการเรียนรู้บทเรียนที่ผิดๆ และละเลยในเรื่องที่สำคัญ

บทเรียนที่แสนแพงจากทฤษฎีการเงินสมัยใหม่ให้เห็นอย่างชัดเจนก็คือเรื่องการทำประกันพอร์ตหุ้น อันเป็นเทคนิคทางคอมพิวเตอร์ในการปรับพอร์ตหุ้นในช่วงตลาดขาลง การใช้เทคนิคการประกันพอร์ตอย่างสับสนไม่ดูหน้าอินทรีหน้าพรหมได้กลายเป็นตัวเร่งที่ทำให้เกิดการพังทลายของตลาดหุ้นในเดือนตุลาคม 1987 รวมทั้งการหยุดชะงักของตลาดในเดือนตุลาคม 1989 ซึ่งก็มีประโยชน์อยู่บ้างเหมือนกัน เพราะทำให้คนในวงการไม่ว่าจะเป็นทางด้านโรงเรียนที่สอนทางธุรกิจหรือกฎหมายรวมทั้งผู้ที่มีการบริหารในวอลสตรีทต่างเริ่มพากันสงสัยถึงอำนาจของทฤษฎีการเงินสมัยใหม่ขึ้นมา

ความผันผวนของตลาดที่เกิดขึ้นไม่สามารถอธิบายได้โดยทฤษฎีการเงินสมัยใหม่หรือการศึกษามากมายเป็นกองเท่าที่เขาาก็ไม่สามารถที่จะอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงในเรื่องราคาของหุ้นขนาดเล็ก หุ้นที่มีอัตราผลตอบแทนจากเงินปันผลสูงหรือหุ้นที่มี P/E ที่ต่ำ สิ่งที่ทำให้เห็นได้ชัดถึงความมีประสิทธิภาพของตลาดหุ้นก็คือเมื่อครั้งที่ฟองสบู่ในหุ้นเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตได้แตกออกเป็นเสี่ยงในปลายทศวรรษที่ 1990 และต้นทศวรรษที่ 2000 ซึ่งราคาหุ้นได้ผันผวนไปมาอย่างแรงระหว่างความผันอันบรรเจิดและความหวาดระแวงโดยที่ไม่เกี่ยวกับมูลค่าของธุรกิจเลย ตอนนี้มีคนมากขึ้นที่เริ่มหันมาวิพากษ์ว่าจริงๆ แล้วตัว beta อาจจะไม่ใช่ว่าตัวที่สามารถวัดความเสี่ยงจากการลงทุนที่ใช้ได้และตลาดหุ้นเองก็ไม่ได้มีประสิทธิภาพที่เพียงพอที่จะทำให้ตัว beta มีความหมายใดๆ

เมื่อมีการพูดถึงเรื่องนี้นักมากขึ้น ผู้คนก็เริ่มสังเกตเห็นความสำเร็จในการลงทุนของบัฟเฟตต์และเริ่มมีการเรียกร้องให้กลับไปใช้วิธีการลงทุน

ตามแนวทางของเกรแฮมและดอดด์เพราะเห็นแล้วว่าตลอดระยะเวลา 40 ปีที่ผ่านมาบัพเฟตต์ได้สร้างผลตอบแทนต่อปีสูงถึง 20% หรือมากกว่านั้น หรือสูงกว่าอัตราเฉลี่ยของตลาดถึงสองเท่า และเมื่อยี่สิบปีก่อนหน้านั้น บริษัท Graham-Newman Corp. ของ เบน เกรแฮม ก็ทำได้แบบเดียวกัน ผลงานอันน่าทึ่งของ Graham-Newman และเบิร์กไชร์ ควรได้รับการยกย่องนับถือ เพราะเป็นผลงานที่เกิดขึ้นติดต่อกันเป็นระยะยาวซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นโดยไม่ใช้การอาศัยโชค

การเห็นผลงานที่ดีของบัพเฟตต์ เหล่าสาวกของทฤษฎีการเงินสมัยใหม่ก็พยายามที่จะหาเรื่องแปลกๆ มาอธิบายถึงความสำเร็จของเขา เป็นต้นว่าเขาอาจจะโชคดีหรือเขาอาจจะมีข้อมูลภายในที่นักลงทุนคนอื่นไม่มี และสาวกเหล่านี้ยังเถียงคอเป็นเอ็นว่า กลยุทธ์ที่ดีที่สุดของนักลงทุนคือ การกระจายการลงทุนโดยดูจากตัว beta และควรจะมีการปรับปรุงพอร์ตการลงทุนอยู่เสมอ

บัพเฟตต์ตอบกลับด้วยคำคมและคำแนะนำ คำคมคือผู้ที่สนใจในปรัชญาการลงทุนของเขาควรจะมีการให้ทุนแก่อาจารย์ที่โรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยเพื่อที่จะให้มั่นใจว่าจะมีการส่งเสริมคำสอนในทฤษฎีตลาดที่มีประสิทธิภาพต่อไปอย่างต่อเนื่อง คำแนะนำของเขาคือ อย่าไปสนใจทฤษฎีการเงินสมัยใหม่หรือทัศนคติใดๆ ที่มองแต่เรื่องการเคลื่อนไหวของตลาดหุ้น แต่ให้สนใจเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนอย่างเดียว ซึ่งคนส่วนใหญ่สามารถทำได้โดยการลงทุนในกองทุนดัชนีระยะยาวหรือทำได้โดยการวิเคราะห์ธุรกิจอย่างรอบคอบภายใต้ความสามารถของนักลงทุน แนวความคิดเช่นนี้คือ ความเสี่ยงที่สำคัญไม่ใช่ beta หรือความผันผวนของราคา แต่เป็นความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้จากการเลือกลงทุน

การประเมินความเสี่ยงของการลงทุนเช่นนี้ทำให้ต้องมีวิเคราะห์เกี่ยวกับการบริหาร ผลิตรถยนต์ คู่แข่งขัน ตลอดจนระดับหนี้สิน สิ่งที่ต้องถามคือผลตอบแทนหลังภาษีของการลงทุนอย่างน้อยควรจะต้องเท่ากับอำนาจการซื้อของเงินลงทุนครั้งแรกบวกด้วยอัตราผลตอบแทนที่เหมาะสม ปัจจัยที่สำคัญคือ ลักษณะทางเศรษฐกิจระยะยาวของธุรกิจ คุณภาพและความมี

คุณธรรมของฝ่ายบริหาร ระดับของภาษีและเงินเฟ้อในอนาคต บางที่ปัจจัยเหล่านี้อาจจะไม่ชัดเจน โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับความชัดเจนแบบ beta ประเด็นก็คือ การใช้ดุลยพินิจในเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เว้นไว้เสียแต่ว่า นักลงทุนเองต้องการจะยอมเสียเปรียบ

บัฟเฟตต์ได้ชี้ถึงความไม่เอาไหนของ beta ที่บอกว่าหุ้นที่มีการตกต่ำมากกว่าตลาดเป็นหุ้นที่มีความเสี่ยงมากขึ้นซึ่งเป็นเรื่องแปลกที่หุ้นที่มีราคา ระดับต่ำกลับมีความเสี่ยงกว่าตอนที่มันมีราคาในระดับสูง นี่คือวิธีการที่ beta ใช้วัดความเสี่ยงที่ดูไม่เอาไหน อีกเรื่องหนึ่งนั่นก็คือ beta ไม่สามารถแยกแยะความเสี่ยงของบริษัทที่ขายของเล่นที่มีสินค้าอย่างเดียวเช่นตุ๊กตาสัตว์เลี้ยงหรือฮูลูฮูลู จากบริษัทขายของเล่นที่ขายสินค้าอย่างเดียวในชื่อ Monopoly หรือ Barbie ในขณะที่นักลงทุนทั่วไปสามารถที่จะบอกความแตกต่างโดยวิเคราะห์จากพฤติกรรมของผู้ซื้อและการแข่งขันของธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภคก็ยังสามารถบอกได้ด้วยว่าเมื่อมีการลดราคาสต็อกอย่างขนานใหญ่ก็ย่อมหมายถึงโอกาสซื้อได้มาถึง

ในทางตรงกันข้ามกับทฤษฎีการเงินสมัยใหม่ การลงทุนของบัฟเฟตต์ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายการลงทุนมากนัก บางครั้งยังพูดถึงการทุ่มหนักๆ ด้วยซ้ำไป ถ้าไม่ใช่ในพอร์ตที่ดูแลอย่างน้อยก็เป็นเรื่องที่ต้องอยู่ในใจของเจ้าของ เมื่อพูดถึงการกระจุกตัวในพอร์ต บัฟเฟตต์ได้พูดถึงเคนส์ซึ่งเป็นนักเศรษฐศาสตร์ที่เก่งกาจและเป็นนักลงทุนที่ฉลาด ซึ่งเป็นคนที่เชื่อว่านักลงทุนควรจะใส่เงินจำนวนมากพอสมควรลงไปในธุรกิจสองถึงสามบริษัทที่เขามีความรู้พอสมควรและมีผู้บริหารที่น่าเชื่อถือได้ มุมมองนี้มีอยู่ว่าความเสี่ยงจะขึ้นสูงเมื่อการลงทุนและความคิดทางการลงทุนได้มีการกระจายตัวมากเกินไป กลยุทธ์ของการมุ่งเน้นทั้งทางด้านการเงินและทางด้านจิตใจอาจช่วยลดความเสี่ยงลงได้ เพราะจะเป็นการบังคับให้ต้องยกระดับความทุ่มเทในการวิเคราะห์พื้นฐานธุรกิจจนมีความรู้สึกสบายใจก่อนที่จะซื้อหุ้นตัวนั้น

การใช้ beta ในความคิดของบัฟเฟตต์มีข้อเสียอันเกิดจากการไม่ได้ใส่ใจใน “หลักการพื้นฐาน มันเป็นการดีกว่าที่มีส่วนที่ถูกลอยอย่างประมาณ

มากกว่าผิดอย่างสิ้นเชิง” ความสำเร็จของการลงทุนแบบระยะยาวเกิดขึ้นได้ ไม่ใช่จากการศึกษาตัว beta และการจัดพอร์ตให้กระจายพอร์ตลงทุน แต่อยู่ที่การเห็นว่าการเป็นนักลงทุนจริงๆ แล้วก็คือเป็นเจ้าของธุรกิจ การบริหารพอร์ตโดยการซื้อและขายหุ้นเพื่อให้อยู่ในกรอบของ beta ที่ต้องการนั้นคือศัตรูสำคัญของความสำเร็จในการลงทุนแบบระยะยาว การเฝ้าจาดอกไม้ดอกหนึ่งไปยังอีกดอกหนึ่งทำให้เกิดต้นทุนค่าใช้จ่ายในรูปของส่วนต่าง ค่าธรรมเนียมและค่านายหน้า โดยที่ยังไม่ได้พูดถึงเรื่องของภาษีอีกต่างหาก บัฟเฟตต์มักจะพูดติดตลกว่าการเรียกคนที่มีการซื้อขายหุ้นอย่างถี่เป็นนักลงทุนว่า “เหมือนกับเรียกคนที่ชอบออกไปเที่ยวกลางคืนทุกคนว่าเป็นคนโรแมนติก” การลงทุนอย่างแท้จริงทำให้มองว่าภูมิปัญญาของทฤษฎีการเงินสมัยใหม่เป็นเรื่องที่ขบขัน ดังนั้นแทนที่จะ “อย่าใส่ไข่ทุกใบของทานในตะกร้าใบเดียวกัน” เราต้องใช้คำแนะนำของ มาร์ค ทเวน จากเรื่อง Pudd'nhead Wilson ว่า “ให้ใส่ไข่ทุกใบของทานลงในตะกร้าใบเดียวกันและเฝ้าดูตะกร้าใบนั้นให้ดี”

บัฟเฟตต์เรียนรัฐศิลปะการลงทุนจาก เบน เกรแฮม ในฐานะนักศึกษาปริญญาโทของคณะบริหารธุรกิจแห่งมหาวิทยาลัยโคลัมเบียในช่วงทศวรรษที่ 1950 และได้ทำงานในบริษัท Graham – Newman ต่อมาในภายหลัง ในงานเขียนอันทรงคุณค่าหลายชิ้นรวมทั้งหนังสือชื่อ The Intelligent Investor เกรแฮมได้พูดถึงภูมิปัญญาการลงทุนที่โดดเด่นที่สุดในประวัติศาสตร์ โดยได้ปฏิเสธความเชื่อที่มีอย่างแพร่หลายแต่ผิดพลาดที่ว่าราคาเท่ากับมูลค่า ในทางกลับกัน เกรแฮมระบุว่าราคา (price) คือสิ่งที่คุณจ่ายและมูลค่า (value) คือสิ่งที่คุณได้รับ ทั้งสองสิ่งนี้น้อยครั้งนักที่จะเป็นตัวเดียวกัน แต่คนส่วนใหญ่กลับไม่สามารถสังเกตถึงความแตกต่างนี้ได้เลย

สิ่งหนึ่งที่เกรแฮมได้ทำประโยชน์ให้วงการอย่างมากคือการแนะนำตัวละครตัวหนึ่งซึ่งอาศัยอยู่ในวอลสตรีทที่มีชื่อว่านายตลาด (Mr. Market) โดยบอกว่าเขาคือหุ้นส่วนทางธุรกิจที่จ้างแล้งขึ้นมาของคุณ ผู้ซึ่งมีความตั้งใจที่จะซื้อส่วนของคุณในธุรกิจหรือขายส่วนของเขาในราคาตลาด ณ ขณะนั้นอย่าง

ไม่ว่าวัน Mr. Market เป็นคนที่มีอารมณ์อันอ่อนไหวสามารถเปลี่ยนจากคนที่มีความสุขสนุกสนานเป็นคนที่ตื่นตระหนกตกใจกลัวหรือกลับกันได้ทุกเมื่อ บางทีเขาก็เสนอราคาที่สูงกว่ามูลค่ามาก บางทีก็เสนอราคาต่ำกว่ามูลค่ามาก ได้เช่นกัน ยิ่งถ้าเขาถูกกดดันมากเท่าไร เขาก็จะให้ไม้ซ่องว่างระหว่างราคาและมูลค่ามากขึ้นและนี่คือโอกาสการลงทุนอันแสนวิเศษ บัฟเฟตต์ได้นำ Mr. Market กลับมาใหม่ โดยเน้นย้ำถึงการเปรียบเทียบอันทรงคุณค่าของเกรแฮมที่มีต่อตลาดว่าเป็นขุมทองของนักลงทุนที่มีวินัย แม้ว่านักทฤษฎีการเงินสมัยใหม่จะไม่ค่อยสนใจตัว Mr. Market ก็ตาม

ประเด็นอันทรงคุณค่าอีกเรื่องหนึ่งจากเกรแฮมก็คือหลักการส่วนเผื่อเพื่อความปลอดภัย (margin of safety) หลักการนี้บอกว่าคนเราไม่ควรจะลงทุนในหลักทรัพย์ใดๆ จนกระทั่งมันมีหลักฐานอย่างเพียงพอที่จะทำให้เชื่อได้ว่าราคาที่ต้องจ่ายมีจำนวนน้อยกว่ามากเมื่อเทียบกับมูลค่าที่จะได้รับ บัฟเฟตต์ยึดถือหลักการนี้อย่างเคร่งครัดโดยชี้ให้เห็นว่า ถ้าเกรแฮมถูกบังคับให้เปิดเผยถึงความลับของการลงทุนที่ดีออกมาสามคำ มันก็คือ margin of safety กว่า 40 ปีหลังจากที่ได้อ่านในครั้งแรก บัฟเฟตต์ยังเชื่อว่ามันยังเป็นสามคำที่ถูกต้องอยู่ ในขณะที่พวกทฤษฎีการเงินสมัยใหม่ เห็นว่าความมีประสิทธิภาพของตลาดจะทำให้ราคา (สิ่งที่คุณจ่าย) กับมูลค่า (สิ่งที่คุณได้รับ) เป็นตัวเดียวกันเสมอ ทั้งบัฟเฟตต์และเกรแฮมต่างมองว่าทั้งราคาและมูลค่าเป็นเรื่องที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง

ความแตกต่างนั้นยังแสดงให้เห็นว่า คำว่า “การลงทุนหุ้นคุณค่า (value investing) เป็นคำที่ไม่จำเป็นต้องใช้ การลงทุนอย่างแท้จริงทั้งหมดนั้นจะต้องยืนอยู่บนฐานของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างราคาและมูลค่าแล้วเท่านั้น กลยุทธ์ซึ่งไม่ได้มีการเปรียบเทียบระหว่างราคาและมูลค่าไม่ใช่เป็นการลงทุนเลยแต่เป็นเพียงการเก็งกำไรด้วยความหวังว่าราคาจะวิ่งสูงขึ้น ไป แทนที่จะเป็นความมั่นใจที่เห็นว่าราคาที่จ่ายออกไปนั้นมีจำนวนต่ำกว่ามูลค่าที่ได้รับ บัฟเฟตต์ยังสังเกตเห็นว่ามีพวกมืออาชีพจำนวนไม่น้อยที่ได้ร่วมกันทำผิดพลาดอีกอย่างหนึ่งด้วยการบอกว่ามันมีความแตกต่างระหว่างคำว่า

การลงทุนหุ้นเติบโต (growth investing) และการลงทุนหุ้นคุณค่า (value investing) บัฟเฟตต์เห็นว่าการเติบโตและการมีคุณค่าไม่สามารถแยกออกจากกันได้ มันจะต้องรวมกันเพราะว่า การเติบโตต้องถือว่าเป็นปัจจัยหนึ่งของคุณค่า

แม้แต่วลีที่ว่าการลงทุนอย่างมีความสัมพันธ์ (relational investing) ก็เป็นสิ่งที่บัฟเฟตต์ไม่ยอมรับ วลีนี้ได้เป็นที่แพร่หลายในช่วงกลางทศวรรษที่ 1990 โดยมีความหมายถึงการลงทุนซึ่งถูกสร้างขึ้นมาเพื่อจะลดต้นทุนอันเกิดจากการแยกความเป็นเจ้าของของผู้ถือหุ้นออกจากการควบคุมของฝ่ายบริหารโดยเน้นถึงการเข้าไปเกี่ยวข้องและดูแลฝ่ายบริหารจากผู้ถือหุ้น มีคนเป็นจำนวนมากไม่น้อยที่มองอย่างผิดๆ ว่าบัฟเฟตต์และเบิร์กไชร์เป็นตัวอย่งที่ดีในเรื่องนี้ จริงอยู่ที่บัฟเฟตต์ได้ซื้อหุ้นล็อตใหญ่จากบริษัทไม่กี่แห่งและอยู่กับมันแบบระยะยาว เขายังลงทุนธุรกิจที่บริหารโดยคนที่เขาเชื่อถือ แต่นั่นเป็นเพียงความเหมือนที่ไปด้วยกันเท่านั้น ถ้าบัฟเฟตต์ถูกบังคับให้ใช้คำคุณศัพท์เพื่อบ่งบอกถึงแนวทางการลงทุนของเขามันน่าจะเป็นบางสิ่งเช่น การลงทุนแบบ “มุ่งเน้น” (focus) หรือ “ชาญฉลาด” (intelligent) แม้แต่คำเหล่านี้ก็ยังคงซ้ำซ้อน เพราะสำหรับบัฟเฟตต์แล้วคำว่าลงทุนอย่างเฉียวเฉียวก็เพียงพอแล้ว

เรื่องผิดพลาดอื่นยังรวมไปถึงการไม่แยกแยะความแตกต่างระหว่างการเก็งกำไรและการทำ arbitrage ว่าวิธีไหนเป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับการบริหารเงินสด วิธีหลังมีความสำคัญมากต่อเบิร์กไชร์ซึ่งมีความสามารถในการสร้างเงินสดส่วนเกินในจำนวนที่สูงมาก ทั้งการเก็งกำไรและการทำ arbitrage ต่างก็เป็นวิธีการในการบริหารเงินสดส่วนเกินแทนที่จะดองทิ้งไว้เฉยๆ ในตราสารระยะสั้นที่เปรียบเสมือนเงินสด เช่นตั๋วเงินพาณิชย์ การเก็งกำไรคือการใช้เงินสดเพื่อนำไปลงทุนแบบเสี่ยงๆ ในบริษัทต่างๆ โดยพึ่งพาจากข่าวลือจากการทำรายการที่ยังไม่ได้มีการเปิดเผยออกมา arbitrage เป็นการใช้ประโยชน์จากความแตกต่างของราคาในของสิ่งเดียวกันซึ่งทำการซื้อขายอยู่ในสองตลาดที่ต่างกัน ซึ่งบัฟเฟตต์มักใช้เงินสดไปลงทุนแบบสั้นๆ ในโอกาสดีๆ และเป็นที่ยอมรับของสาธารณะแล้ว มันทำให้ได้รับประโยชน์ของราคาที่แตก

ต่างกันจากสินค้าตัวเดียวกันในเวลาที่แตกต่างกัน การตัดสินใจที่จะนำเงินไปลงทุนในลักษณะนี้จะต้องมีการประเมินในสี่หัวข้อซึ่งต้องอาศัยข้อมูลมากกว่าข่าวลือคือ โอกาสที่เหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้น ระยะเวลาที่เงินจะต้องไปจมอยู่ต้นทุนของโอกาสที่เสียไป และผลเสียหายถ้าเหตุการณ์นั้นไม่เกิดขึ้น

นอกจากหลักการเรื่องนายตลาดและหลักการ margin of safety หรือ ส่วนเผื่อเพื่อความปลอดภัยแล้ว เกรแฮมและบัฟเฟตต์ยังมีหลักการขาที่สามของเก้าอี้การลงทุนอย่างชาญฉลาดคือ หลักการขอบเขตแห่งความสามารถ (circle of competence) หลักการนี้มีกฎว่านักลงทุนควรจะพิจารณาการลงทุนเฉพาะแต่ในธุรกิจที่พวกเขาสามารถเข้าใจได้อย่างไม่ยากเย็นนัก การยึดมั่นกับกฎนี้ได้ช่วยทำให้บัฟเฟตต์รอดพ้นจากความผิดพลาดที่คนอื่น ๆ ได้รับ ซ้ำแล้วซ้ำเล่า โดยเฉพาะผู้ที่ผันหวนต้องการที่จะรวยเร็วจากธุรกิจเทคโนโลยี และธุรกิจใหม่ๆ ที่ได้เข้ามาแก๊งกำไรในตลาดหุ้นครั้งแล้วครั้งเล่าเป็นเวลาหลายศตวรรษ

ในการลงทุนเราต้องระวังสิ่งที่บัฟเฟตต์ เรียกว่า “แรงบีบจากสถาบัน (institutional imperative)” มันเป็นแรงถ่วงของกลุ่มสถาบันซึ่งต่อต้านการเปลี่ยนแปลง การใช้เงินลงทุนอย่างไม่ระมัดระวัง และการปฏิบัติตามกลยุทธ์ที่ด้อยคุณภาพของ CEO ของเหล่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ตรงกันข้ามกับสิ่งนี้มักจะสอนไว้ในโรงเรียนบริหารธุรกิจและโรงเรียนกฎหมาย แรงบีบอันทรงพลังนี้มักจะเข้ามาเป็นอุปสรรคต่อการตัดสินใจทางธุรกิจที่มีเหตุผล ผลสุดท้าย แรงบีบจากสถาบันมักจะก่อให้เกิดพฤติกรรมตามแห่ซึ่งทำให้เกิดมีผู้ชอบทำตามมากกว่าการเป็นผู้นำในวงการต่างๆ นี่คือนิสัยที่บัฟเฟตต์เรียกว่า เหมือนกับการทำธุรกิจแบบตัวเลมมิ่ง

การลงทุนที่ไม่ใช่หุ้นสามัญ

หลักการลงทุนนอกเหนือจากหุ้นสามัญ เช่น junk and zero-coupon bonds และหุ้นบุริมสิทธิได้ถูกบันทึกไว้อย่างน่าสนใจในบทความของบัฟเฟตต์ ซึ่งจะแตกต่างจากทั้งตลาดหุ้นวอลสตรีทและเหล่านักวิชาการ บัฟเฟตต์เห็น

ด้วยกับเกรแฮมซึ่งเป็นอาจารย์ของเขา ซึ่งปฏิเสธเรื่อง junk bonds ที่อ้างถึง ทฤษฎีกรีซคม โดยอุปมาเหมือนคนขับรถยนต์ที่ต้องขับด้วยความระมัดระวัง ยิ่ง มิฉะนั้นจะเกิดอันตรายจากเล่มกรีซที่ติดตั้งไว้ที่พวงมาลัย จึงทำให้ละเลย เรื่องวินัยที่ดีด้วยการสร้างหนี้สินที่ใหญ่เกินตัวมากโดยผู้บริหาร

บัพเพตตีชี้ให้เห็นว่ามีบริษัทจำนวนมากที่ได้ล้มไปในช่วงต้นของภาวะเศรษฐกิจตกต่ำของช่วงต้นทศวรรษที่ 1990 เพราะเหตุที่มีภาระหนี้สินมากเกินไป เพื่อชี้ชัดให้เห็นถึงประเด็นที่ผลของการวิจัยทางวิชาการซึ่งได้แสดงให้เห็นว่าอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่ามากของ junk bonds สามารถชดเชยกับความสูญเสียจากอัตราของการผิดนัดชำระหนี้ได้ เขาระบุว่าความผิดพลาดมาจากข้อสมมติฐานที่ผิด ซึ่งแม้แต่นักศึกษาศึกษาสถิติชั้นปีที่หนึ่งก็รู้ได้โดยง่ายที่บอกว่าเงื่อนไขที่ได้ศึกษาจากข้อมูลในอดีตสามารถนำไปใช้ได้ในอนาคต ซึ่งแท้จริงแล้วมันทำไม่ได้ ถ้าใครต้องการศึกษาเรื่องเบาปัญญาของ junk bonds ก็สามารถไปดูจากบทความของ ซาลี มังเกอร์ ซึ่งได้พูดถึงเกี่ยวกับแนวความคิดทางการเงินของ ไมเคิล มิเคน

ตลาดหุ้นวอลสตรีทมักจะชอบเรื่องเกี่ยวกับการสร้างรายได้มากกว่า เรื่องการจัดการทางการเงิน สิ่งนี้เป็นสิ่งที่มักจะทำให้ความคิดดีๆ กลายเป็นความคิดที่เลว ในประวัติศาสตร์ของ zero-coupon bonds บัพเพตตีชี้ให้เห็นว่ามันทำให้ผู้ลงทุนดูเหมือนจะได้รับอัตราดอกเบี้ยทบต้นซึ่งพันธบัตรที่จ่ายดอกเบี้ยตามปกติจะทำได้ การใช้ zero-coupon bonds จึงทำให้ผู้กู้ต้องทำการกู้เพิ่มขึ้นโดยไม่มี ความจำเป็นเพื่อชำระค่าดอกเบี้ย ปัญหาจะเกิดขึ้นเมื่อ zero-coupon bonds ถูกออกโดยผู้กู้ที่มีฐานะทางเครดิตที่อ่อนแอและไม่สามารถที่จะจัดการกับภาระหนี้สิน บัพเพตตีกล่าวอย่างเศร้าๆ ว่า “ดั่งที่เกิดขึ้นในตลาดหุ้นวอลสตรีทซ้ำแล้วซ้ำเล่า เพราะสิ่งที่คนฉลาดทำในตอนต้น คนโง่จะทำในตอนหลัง”

วิศวกรรมการเงินร่วมสมัยได้สร้างเครื่องมือที่มีความสลับซับซ้อนที่มีชื่อว่าตราสารอนุพันธ์ ทั้งนี้เพราะเหตุว่ามันมีค่าที่ผันผวนไปตาม benchmark ที่กำหนดไว้ สำหรับผู้ที่เห็นด้วยก็เพราะเชื่อว่าเครื่องมือเหล่านี้มีประโยชน์ต่อการ

จัดการกับความเสียหายและแม้แต่เบิร์กไชร์ก็มีการใช้ทุนบ้างเป็นครั้งเป็นคราว ถ้าบัฟเฟตต์เห็นเป็นโอกาส และถึงแม้ว่าผู้ให้การสนับสนุนเชื่อว่าตราสารอนุพันธ์จะสามารถลดความเสี่ยงทั้งระบบลงได้ บัฟเฟตต์กลับเป็นห่วงกังวลว่ามันอาจจะจะมีผลตรงข้าม ทั้งนี้เพราะมันยากต่อการประเมินมูลค่า มูลค่าของมันสามารถเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วและมันได้สร้างความผูกพันและเกี่ยวโยงกับสถาบันการเงินต่างๆ การมีผลผูกโยงกันเช่นนี้หมายความว่าถ้ามีอะไรผิดปกติเกิดขึ้นสักอย่างในทีใดที่หนึ่งมันสามารถขยายผลอย่างรวดเร็วไปที่อื่นๆ รวากับโดมิโนที่สามารถทำให้ทั้งระบบพังทลายลง

บัฟเฟตต์ยอมรับว่า การที่เขามีความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงของตราสารอนุพันธ์เช่นนี้อาจจะมาจากกรที่เขาไม่ชอบรับความเสี่ยงระดับสูงซึ่งอาจจะทำร้ายต่อความมั่นคงทางการเงินของเบิร์กไชร์ และนี่ไม่ใช่แค่ทฤษฎีแต่มาจากประสบการณ์อันเกิดขึ้นจริง ทั้งนี้เพราะเบิร์กไชร์ได้ใช้เวลาอยู่หลายปีในการจัดการเรื่องตราสารอนุพันธ์ที่ติดมากับบริษัทรับประกันภัยต่อ Gen Re ที่เบิร์กไชร์ได้ไปซื้อกิจการมา บัฟเฟตต์บอกว่าการจัดทั้งเรื่องตราสารอนุพันธ์เป็นเรื่องที่ทำได้ยากและกว่าจะเอาภาระหนี้สินออกจากกลุ่มได้ก็ใช้เวลาที่เจ็บปวดอยู่หลายปี บัฟเฟตต์ต้องการที่จะให้ผู้คนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ของเบิร์กไชร์เพื่อจะได้ไม่ต้องเจ็บตัว

หลังจากบทเรียนในเรื่องความเสี่ยงของตราสารอนุพันธ์ อีกบทเรียนหนึ่งทางด้านเศรษฐกิจมหภาคโดยเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องการค้าดุลการค้าที่เพิ่มขึ้นของสหรัฐ (การนำเข้าสูงกว่าการส่งออก) จากที่เคยอยู่ต่ำกว่า 100 พันล้านเหรียญในช่วงต้นทศวรรษที่ 1990 มาเป็นเกือบ 1 ล้านล้านเหรียญ ในช่วงปลายของทศวรรษที่ 2000 แม้จะมีนักเศรษฐศาสตร์ที่ได้เสนอมุมมองที่หลากหลายถึงประโยชน์ของการที่มีการค้าดุลเทียบกับการเกินดุล บัฟเฟตต์แย้งว่าการขาดดุลการค้าหมายถึงการโอนความมั่งคั่งจากสหรัฐไปสู่ต่างประเทศ แนวโน้มนี้หมายความว่ามิลิทธิในทรัพย์สินของสหรัฐในขณะนี้ประมาณ 3 ล้านล้านเหรียญ ต้องตกอยู่ในมือของต่างชาติเทียบกับศูนย์ในทศวรรษก่อน ในปี 2006 ผลตอบแทนของนักลงทุนต่างประเทศในทรัพย์สินของสหรัฐมี

อัตราสูงกว่าผลตอบแทนของนักลงทุนสหรัฐที่ได้จากการลงทุนในต่างประเทศ ซึ่งถือเป็นครั้งแรกตั้งแต่ปี 1915 และเนื่องจากการขาดดุลการค้ามาจากการบริโภคมากเกินไปขนาดสิ่งนี้จะทำให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจในอนาคตและแม้แต่ปัญหาทางด้านการเมืองในสหรัฐเอง

บัพเฟตต์บอกว่าสิ่งนี้มีความหมายต่อการตัดสินใจในการลงทุนที่เบิร์กไชร์เบิร์กไชร์ได้ลงทุนหลายพันล้านเหรียญในทรัพย์สินที่เป็นเงินสกุลดอลลาร์ การที่มีการขาดดุลเพิ่มขึ้นอย่างมากย่อมทำให้ค่าของเงินดอลลาร์มีค่าอ่อนตัวลงเทียบกับเงินสกุลหลักอื่นๆ ด้วยเหตุนี้บัพเฟตต์จึงได้ทำการซื้อสัญญาเงินตราต่างประเทศเป็นครั้งแรกในปี 2002 เพราะต้องการลดการถือทรัพย์สินในสกุลดอลลาร์ นอกจากนี้เบิร์กไชร์ยังทำการซื้อตราสารหุ้นที่กำหนดค่าเป็นเงินตราต่างประเทศเพิ่มมากขึ้นแทนที่จะจำกัดตัวเองด้วยการลงทุนเฉพาะสกุลดอลลาร์เพียงอย่างเดียว

หุ้นสามัญ

บัพเฟตต์กล่าวถึงวันที่หุ้นของเบิร์กไชร์ได้ไปจดทะเบียนในตลาดหุ้นนิวยอร์ก ในปี 1988 โดยเขาได้บอกกับ จิมมี แม็คไควร์ นายหน้าที่ดูแลหุ้นเบิร์กไชร์ไว้ว่า “ผมจะถือว่าคุณประสบความสำเร็จอย่างสูงถ้าหากว่าการซื้อขายหุ้นตัวนี้จะเกิดขึ้นอีก 2 ปีนับจากนี้” ในขณะที่บัพเฟตต์พูดอย่างขำขันเกี่ยวกับแม็คไควร์ “ดูเหมือนเขาจะไม่ค่อยกระตือรือร้นในสิ่งที่เราพูดนัก” เขาย้ำว่าจุดยืนของเขาเกี่ยวกับการซื้อหุ้นคือ “ถ้าเราไม่มีความสุขในการถือหุ้นของบริษัทใดเมื่อตลาดปิด เราก็ยอมจะไม่มีมีความสุขในการถือหุ้นนั้นเมื่อตลาดหุ้นเปิดเช่นเดียวกัน” ในขณะที่ทั้งเบิร์กไชร์และบัพเฟตต์คือผู้ลงทุนแบบระยะยาวคนอื่นๆ เป็นจำนวนมากยังคงเป็นผู้ถือหุ้นซึ่งทำให้ต้องมีค่าใช้จ่ายที่สูง

บริษัทในสหรัฐอเมริการวมกันแล้วสามารถทำกำไรได้ปีละ 700 พันล้านเหรียญ ในทางทฤษฎีเงินจำนวนนี้ย่อมเป็นของผู้ถือหุ้นที่เป็นเจ้าของบริษัทเหล่านี้ ในทางปฏิบัติเงินจำนวนนี้มีไม่น้อยเลยที่ถูกใช้ไปในการค้าหุ้น การค้าหุ้นคือการจัดแจงใหม่ว่าใครควรจะได้หุ้นอะไร การจัดแจงใหม่นี้ทำให้

ต้องมีการจ่ายค่าคอมมิชชั่นแก่นายหน้า ค่าธรรมเนียมแก่ผู้จัดการกองทุน และเงินสำหรับผู้วางแผนทางการเงินหรือบริษัทที่ปรึกษาทางธุรกิจซึ่งมักจะทำการเสนอขายบริการพิเศษอื่นๆ ร่วมไปด้วย ค่าใช้จ่ายเหล่านี้ได้มีจำนวนที่สูงขึ้น บัฟเฟตต์ประมาณการว่าค่าใช้จ่ายพวกนี้รวมกันแล้วอาจจะเท่ากับ 20% ของตัวเลขกำไรประจำปีทั้งประเทศที่ 700 พันล้านเหรียญ

ผิดกับ CEO คนอื่นๆ ที่ต้องการเห็นหุ้นของบริษัทตนได้มีการซื้อขายในราคาที่สูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในตลาด บัฟเฟตต์ต้องการให้หุ้นของเบิร์กไชร์ซื้อขายกันที่หรือใกล้เคียงกับมูลค่าที่แท้จริง (intrinsic value) ไม่ใช่สูงกว่าหรือต่ำกว่ามาก ความเชื่อมโยงกันเช่นนี้หมายความว่าผลประกอบการย่อมจะให้ประโยชน์กับผู้ที่ได้ถือหุ้นในช่วงนั้น การจะมีความเชื่อมโยงเช่นนี้ได้หมายถึงการต้องมีกลุ่มผู้ถือหุ้นที่ร่วมกันมองแบบระยะยาว มีปรัชญาการลงทุนเพื่อผลทางธุรกิจมากกว่าการมองภาวะตลาดหุ้นแบบระยะสั้นๆ

บัฟเฟตต์พูดถึง ฟิลลิป ฟิชเชอร์ ที่เปรียบว่าบริษัทเหมือนกับร้านอาหารที่จะเสนอรายการอาหารให้กับลูกค้าที่มีรสนิยมแบบเฉพาะ เมื่ระยะยาวของเบิร์กไชร์เน้นย้ำว่าต้นทุนของการซื้อขายอาจทำให้ผลระยะยาวเสียหายได้จริงๆ แล้วบัฟเฟตต์ประมาณว่าต้นทุนในการค้าขายเปลี่ยนมืออันได้แก่ค่าคอมมิชชั่นของนายหน้าและผลต่างของราคาซื้อขายมักจะประมาณ 10% หรือมากกว่าของกำไร การหลีกเลี่ยงหรือการลดต้นทุนเช่นนี้เป็นความจำเป็นต่อความสำเร็จของการลงทุนระยะยาวและการที่เบิร์กไชร์ ได้เข้ามาจดทะเบียนในตลาดหุ้นของนิวยอร์กก็เป็นส่วนหนึ่งของการควบคุมต้นทุนเช่นว่านั้น

นโยบายเงินปันผลของบริษัทเป็นเรื่องการจัดสรรเงินทุนที่สำคัญมันเป็นเรื่องที่มีประโยชน์ต่อนักลงทุนแต่ไม่ค่อยมีการอธิบายให้เข้าใจอย่างชัดเจน บทความของบัฟเฟตต์ได้ขยายความในเรื่องนี้โดยได้เน้นย้ำว่า “การจัดสรรเงินลงทุนเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง ในการบริหารธุรกิจและการลงทุน ในต้นปี 1998 หุ้นสามัญของเบิร์กไชร์มีราคาตลาดสูงกว่าหุ้นละ 50,000 เหรียญต่อหุ้นและมูลค่าตามบัญชี กำไร และมูลค่าที่แท้จริงได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยในอัตราที่สูงกว่าอัตราถัวเฉลี่ย แต่บริษัทก็ยังไม่เคยมีการแตกหุ้นและก็ยังไม่เคยจ่ายเงินสด

ปันผลเลยมาเป็นเวลา 3 ทศวรรษแล้ว

นอกเหนือจากเรื่องเมฆระยะยาวและการลดค่าใช้จ่ายในการเปลี่ยนมือแล้ว นโยบายปันผลของเบิร์กไชร์ยังได้สะท้อนถึงแนวคิดของบัฟเฟตต์ว่าการที่บริษัทจะจ่ายปันผลหรือเก็บกำไรไว้ควรต้องพิจารณาจากประเด็นเดียวที่ว่าเงินทุกเหรียญของกำไรควรจะเก็บไว้ทำงานต่อถ้าสามารถทำให้มูลค่าการตลาดเพิ่มขึ้นอย่างน้อยในจำนวนที่เท่ากัน มิฉะนั้นมันก็ควรจะถูกจ่ายออกไป การเก็บกำไรไว้ควรจะทำเฉพาะเมื่อ “เงินทุนที่เก็บไว้สามารถทำให้เพิ่มกำไรเป็นจำนวนเท่ากับหรือสูงกว่าการที่นักลงทุนจะทำได้เอง”

เหมือนกับกฎอื่นๆ ของบัฟเฟตต์ที่มักจะถูกละเลยจากผู้บริหารของบริษัทต่างๆ ไป เรื่องนี้ก็เช่นกัน ยกเว้นก็แต่ในกรณีที่พวกเขาจะต้องตัดสินใจเรื่องเงินปันผลให้กับบริษัทย่อย กำไรมักจะถูกสะสมไว้ไม่ใช่เพื่อผู้ถือหุ้น แต่เพื่อการขยายอาณาจักรหรืออะไรก็ตามที่ทำให้ฝ่ายบริหารทำงานได้ง่ายขึ้น

แต่ไม่ใช่ที่เบิร์กไชร์ บัฟเฟตต์กล่าวไว้ในที่ประชุมใหญ่ว่าเบิร์กไชร์ “อาจจ่ายเงินปันผลเกินกว่า 100% ของกำไร” ซึ่ง ซาลี มังเกอร์ เห็นพ้องด้วย “ถูกต้องเลยครับ” แต่ก็เป็นสิ่งที่ไม่ได้เกิดขึ้นเพราะเบิร์กไชร์ภายใต้การบริหารของบัฟเฟตต์ได้ค้นพบโอกาสการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูงมากจนทำให้เงินที่มีอยู่ได้เข้าไปอย่างคุ่มค่าให้กับผู้ถือหุ้น

การซื้อหุ้นที่มีราคาต่ำคือถือว่าเป็นการจัดสรรเงินลงทุนในการสร้างมูลค่าได้ดีวิธีหนึ่ง แม้ว่าจะมีข้อยกเว้นบ้าง ในช่วงทศวรรษที่ 1980 ถึงต้นทศวรรษที่ 1990 การซื้อหุ้นคืนยังเป็นสิ่งที่ไม่ได้ทำกันเท่าใดนักและบัฟเฟตต์ยกย่องผู้จัดการซึ่งมองเห็นว่าการซื้อหุ้นที่มีราคา 1 เหรียญ แต่มีมูลค่าถึง 2 เหรียญถือเป็นการใช้เงินทุนของบริษัทที่ชาญฉลาด นำเสียดายที่มันเกิดเรื่องอย่างที่เคยเกิดเพราะมีผู้ลอกเลียนแบบได้นำเอาวิธีนี้ไปใช้ และคุณมักจะได้เห็นบริษัทจำนวนไม่น้อยที่ยินดีจ่ายเงิน 2 เหรียญเพื่อซื้อหุ้นที่มีมูลค่าเพียง 1 เหรียญกลับคืนมา การซื้อหุ้นคืนในลักษณะทำลายมูลค่ามักเกิดขึ้นเพราะมีความต้องการที่จะทำให้อัตราราคาสูงขึ้นหรือต้องการที่จะออกหุ้นภายใต้อุปสงค์ซื้อหุ้นที่กำหนดราคาใช้สิทธิ์ไว้ต่ำกว่ามาก

การแตกหุ้นก็เป็นเรื่องกิจกรรมอีกอย่างหนึ่งที่บริษัทชอบทำแต่บัฟเฟตต์ชี้ให้เห็นว่ามันอาจจะเป็นอันตรายต่อผู้ถือหุ้น การแตกหุ้นมีผลสามอย่างที่ติดตามมา มันทำให้ต้นทุนในการเปลี่ยนมือสูงขึ้นเนื่องจากการหมุนเวียนของหุ้นที่สูงขึ้น มันจะดึงดูดผู้ถือหุ้นที่มองระยะสั้นและภาวะตลาดเป็นสภาวะซึ่งทำให้ความสนใจมากเกินไปต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหุ้นในตลาด และเนื่องมาจากผลกระทบทั้ง 2 ข้อดังกล่าว มันจะทำให้ราคาหุ้นมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจากมูลค่าที่แท้จริงทางธุรกิจ เนื่องจากไม่มีประโยชน์ที่ชัดเจนการแตกหุ้นของเบิร์กไชร์ดูจะเป็นเรื่องเบาปัญญา ไม่เพียงแต่เท่านั้นบัฟเฟตต์กล่าวเสริม “มันอาจทำให้การทำงานหนักมากกว่า 3 ทศวรรษเสียแรงเปล่าๆ ที่เบิร์กไชร์ได้สร้างกลุ่มผู้ถือหุ้นที่ต้องการเน้นการลงทุนแบบระยะยาวเป็นจำนวนมากกว่าบริษัทใหญ่ๆ โดยทั่วไป”

มีผลสืบเนื่องที่สำคัญสองประการจากการที่หุ้นของเบิร์กไชร์มีราคาสูงและนโยบายเงินปันผล ประการแรก ราคาหุ้นที่สูงเกินชาวบ้านบั่นทอนความสามารถของผู้ถือหุ้นของเบิร์กไชร์ที่จะให้หุ้นเป็นของขวัญแก่สมาชิกในครอบครัวหรือมิตรสหาย แม้ว่าบัฟเฟตต์จะได้เสนอทางออกดีๆ เช่นการเสนอขายสินค้าราคาถูกให้กับผู้บริจาด ประการที่สอง วงการตลาดหุ้นได้พยายามที่จะสร้างหลักทรัพย์ที่มีลักษณะเลียนแบบผลงานของเบิร์กไชร์เพื่อนำออกไปขายให้กับผู้คนที่ขาดความเข้าใจเกี่ยวกับตัวเบิร์กไชร์เอง ตัวธุรกิจ และปรัชญาการลงทุนของเบิร์กไชร์

เพื่อเป็นการแก้ปัญหาเหล่านี้บัฟเฟตต์และเบิร์กไชร์ได้ทำสิ่งที่เฉลียวฉลาด ในกลางปี 1996 เบิร์กไชร์ได้ทำการปรับปรุงโครงสร้างของหุ้นโดยการสร้างหุ้นขึ้นมาใหม่อีกหนึ่งชนิด เรียกว่าหุ้น Class B และเสนอขายให้กับคนทั่วไป หุ้น Class B มีสิทธิ์เท่ากับ $\frac{1}{30}$ เท่าของหุ้น Class A แต่มีสิทธิ์ออกเสียงเพียง $\frac{1}{200}$ เท่าของหุ้น Class A ดังนั้น หุ้น Class B ควรจะซื้อขายอยู่ประมาณที่ $\frac{1}{30}$ เท่าของราคาตลาดของหุ้น Class A

หุ้น Class A สามารถแปลงเป็นหุ้น Class B ได้ทำให้ผู้ถือหุ้นของเบิร์กไชร์สามารถที่จะแตกหุ้นเพื่อที่จะเป็นของขวัญหรืออื่นๆ ตามที่ต้องการ

ได้ทุกเมื่อ ที่สำคัญยิ่งกว่านั้นการจัดโครงสร้างหุ้นใหม่จะเป็นตัวหยุดยั้งการผลิตของเลียนแบบเบิร์กไชร์ที่ออกมาขัดกับหลักการที่บัฟเฟตต์เชื่อ ของเลียนแบบเหล่านี้คือทรัสต์การลงทุนที่ทำการซื้อและขายหุ้นของเบิร์กไชร์ตามหน่วยการลงทุนในทรัสต์ย่อมทำให้เกิดค่าใช้จ่ายต่อผู้ถือหุ้น โดยเฉพาะถ้าหากถือหุ้นโดยกลุ่มคนที่ไม่เข้าใจธุรกิจหรือปรัชญาของเบิร์กไชร์อาจส่งผลให้ราคาหุ้นของเบิร์กไชร์ขึ้นลงผันผวนรุนแรงและก่อให้เกิดความแตกต่างอย่างมากระหว่างราคาและมูลค่า

หุ้น Class B ถูกออกแบบมาเพื่อให้ถูกกับนักลงทุนที่ชอบปรัชญาการลงทุนของบัฟเฟตต์ในเรื่องการลงทุนอย่างมุ่งมั่น ตัวอย่างเช่น เรื่องที่เกี่ยวกับการถือหุ้น Class B ทั้งบัฟเฟตต์และมังเกอร์ต่างพากันยืนยันว่าหุ้นของเบิร์กไชร์ไม่ได้มีราคาต่ำเกินไปในตลาด ทั้งสองท่านกล่าวว่าส่วนตัวแล้วจะไม่ซื้อหุ้น Class A ตามราคาตลาด หรือหุ้น Class B ตามราคาที่เสนอขาย เป็นการซื้อข้อความที่ชัดมากกว่า อย่าได้คิดที่จะซื้อหุ้นนี้ นอกจากคุณต้องการที่จะถือมันในแบบระยะยาวจริงๆ ความพยายามที่จะดึงดูดเฉพาะนักลงทุนระยะยาวให้เข้ามาถือหุ้น Class B ดูเหมือนจะได้ผล ดูได้จากปริมาณการซื้อขายหุ้นหลังจากที่นำเข้าสู่ตลาดแล้วมีปริมาณที่น้อยกว่าอัตราถัวเฉลี่ยของหุ้นใหญ่ๆ ตัวอื่น

มีบางคนแสดงความแปลกใจต่อความเห็นที่ระมัดระวังของบัฟเฟตต์และมังเกอร์ ทั้งนี้เพราะผู้จัดการส่วนใหญ่มักจะบอกกับตลาดว่า หุ้น IPO ของบริษัทของเขานั้นได้เสนอขายในราคาที่ดีมาก คุณไม่ควรจะแปลกใจกับการเปิดเผยของบัฟเฟตต์และมังเกอร์ ซึ่งคิดว่าบริษัทที่ขายหุ้นในราคาน้อยกว่ามูลค่า เป็นการขโมยของไปจากผู้ถือหุ้นเดิม เป็นไปได้อย่างยิ่งที่บัฟเฟตต์จะมองว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นอาชญากรรมชนิดหนึ่ง

การควรวรมและซื้อกิจการ

นโยบายการซื้อกิจการของเบิร์กไชร์มีสองรูปแบบคือ ซื้อเพียงบางส่วนหรือซื้อทั้งหมดของธุรกิจที่มีลักษณะของเศรษฐกิจอันยอดเยี่ยมและบริหารโดยผู้จัดการที่บัฟเฟตต์และมังเกอร์ชื่นชอบ เชื่อถือ และยกย่อง ตรงกันข้ามกับความคิดของคนทั่วไป บัฟเฟตต์แย้งว่าการซื้อธุรกิจทั้งหมดนั้นไม่มีเหตุผล แต่ประการใดที่จะต้องมีการจ่ายพรีเมียม (เทียบกับการซื้อเพียงบางส่วน : ผู้แปล)

มีกรณียกเว้นอยู่บ้างสำหรับธุรกิจที่มีลักษณะของแพนไชร์หมายถึงธุรกิจที่สามารถปรับราคาขึ้นได้ โดยไม่ทำให้กระทบถึงยอดขายหรือสัดส่วนการตลาดและต้องการการลงทุนเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยในการขยายยอดขายหรือการยึดครองตลาด แม้แต่ผู้จัดการธรรมดาๆ ก็สามารถที่จะบริหารธุรกิจแบบแพนไชร์ให้เกิดอัตราผลตอบแทนที่สูงต่อการลงทุน กรณียกเว้นอีกเรื่องหนึ่งคือเมื่อผู้จัดการชั้นเทพซึ่งสามารถที่จะระบุถึงธุรกิจที่มีผลงานยอดเยี่ยมแล้ว ยังมีความสามารถพิเศษที่จะพลิกฟื้นปลดมูลค่าที่ซ่อนเร้นออกมา

ทั้งสองกลุ่มนี้หาได้ยากมากและทำให้ไม่สามารถอธิบายถึงการซื้อกิจการหลายร้อยแห่งในแต่ละปีที่มีการจ่ายพรีเมียมสูงๆ บัฟเฟตต์มองว่าการซื้อกิจการโดยจ่ายราคาสูงมากโดยไม่ได้มีคุณสมบัติตามที่ระบุไว้ข้างต้นสองข้อ เกิดจากแรงจูงใจสามประการของผู้จัดการฝ่ายที่ต้องการจะซื้อ ความตื่นเต้นในการซื้อกิจการ ความตื่นเต้นในการขยายขนาด และการมองโลกในแง่ดีเกินไปเกี่ยวกับการควรวรมกิจการ

ในการชำระค่าซื้อกิจการเบิร์กไชร์จะออกหุ้นให้เฉพาะต่อเมื่อเขาได้รับมูลค่าทางธุรกิจเท่าๆ กับหุ้นที่จ่ายไป เรื่องนี้ได้กลายเป็นเรื่องที่ยากมากสำหรับเบิร์กไชร์ ที่เป็นเช่นนี้เพราะเหตุว่าเบิร์กไชร์ได้รวบรวมธุรกิจที่ดีๆ เหมือนกับการรวบรวมศิลปะของพิพิธภัณฑสถานลูฟท์ที่ฝรั่งเศส การเพิ่มค่าให้กับของที่รวบรวมไว้โดยการหางานเพียงหนึ่งชิ้นของ Botticelli ก็เป็นเรื่องที่ยากมากอยู่แล้ว และมันยิ่งยากยิ่งขึ้นที่คุณจะต้องยอมยกส่วนหนึ่งของงานสะสมของ Rembrandt เพื่อให้ได้มันมา

มันก็เป็นเรื่องยากสำหรับผู้จัดการของบริษัทอื่นๆ ที่จะนำหลักการนี้ไป

ใช้ แต่ไม่ใช่เป็นเพราะว่าพวกเขามีธุรกิจดีๆ ไว้ในมือ ตรงกันข้ามบัฟเฟตต์ให้ข้อสังเกตว่าผู้ขายกิจการวัดราคาซื้อโดยดูจากราคาหุ้นผู้ซื้อ โดยไม่ได้ดูจากมูลค่าที่แท้จริง ถ้าสมมติว่าราคาหุ้นของผู้ซื้อขายกันอยู่ที่ครึ่งหนึ่งของมูลค่าที่แท้จริง นั่นหมายความว่าผู้ซื้อที่เห็นดีเห็นงามด้วยกำลังสูญเสียมูลค่าทางธุรกิจถึงสองเท่าของสิ่งที่จะได้มา ในฐานะผู้จัดการซึ่งมักจะปกป้องวิธีการของตนโดยพูดถึงเรื่องของการลงตัวหรือขนาดขึ้นมาได้แย่ง แสดงว่ามีความรู้สึกตื่นเต้นหรือมองโลกในแง่ดีเกินไปจนละเลยที่จะคิดถึงผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น

มากไปกว่านั้น การซื้อขายกิจการที่ชำระด้วยหุ้นมักจะถูกเรียกว่า “ผู้ซื้อซื้อผู้ขาย” หรือ “ผู้ซื้อครอบครองผู้ขาย” บัฟเฟตต์เห็นว่าเพื่อให้ชัดเจนควรจะพูดว่า “ผู้ซื้อขายส่วนหนึ่งของตนเพื่อครอบครองผู้ขาย” หรืออะไรทำนองนั้น ทั้งนี้เพราะเหตุว่า มันเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงและทำให้เราสามารถที่จะประเมินได้ว่าผู้ซื้อได้ให้อะไรไปในการซื้อกิจการเข้ามา

อีกเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับการใช้หุ้นเป็นสกุลเงินก็คือเรื่องเกี่ยวกับกรีนเมล์ คือการซื้อหุ้นคืนจากคนที่ไม่ประสงค์ให้ถือหุ้นในราคาที่สูงเพื่อไม่ให้เขาเข้ามาครอบครองกิจการ ในขณะที่การซื้อหุ้นคืนจากผู้ถือหุ้นสามารถทำให้มูลค่าเพิ่มขึ้นบัฟเฟตต์ตำหนิการปฏิบัติเช่นนี้เท่ากับเป็นการปล้นบริษัท

ที่น่าตำหนิอีกเรื่องหนึ่ง อยู่ในบทความที่สองของ ซาลี มังเกอร์ คือเรื่องเกี่ยวกับการซื้อกิจการโดยการกู้ยืม (LBO) ที่เกิดขึ้นมากในช่วงทศวรรษที่ 1980 กฎหมายต่างๆ ที่มีอยู่ทำให้ LBO เป็นธุรกรรมที่ทำกำไรได้สูงมาก แต่มังเกอร์บอกว่ามันทำให้ฐานะของบริษัทอ่อนแอลง เพราะเหตุว่าตัวบริษัทจะต้องทำเงินให้มากขึ้นเพื่อชำระหนี้สินจำนวนมากและเป็นการทำให้ต้นทุนในการซื้อกิจการนั้นแพงขึ้นโดยใช่เหตุ

การซื้อกิจการที่ขยายมูลค่าเป็นเรื่องที่หาได้ยากมากอยู่แล้วโดยที่ยังไม่ต้องคำนึงถึงภาวะเพิ่มเติมของต้นทุนที่สูงขึ้น จริงๆ แล้วการซื้อกิจการส่วนใหญ่เป็นการลดมูลค่า บัฟเฟตต์กล่าวว่า การหาธุรกิจที่ขยายมูลค่าจำเป็นจะต้องคำนึงถึงต้นทุนของโอกาสที่เสียไปซึ่งวัดได้ถ้าหากเป็นการซื้อเพียงบางส่วนจากตลาดหุ้น การคิดเช่นนี้ย่อมไม่เป็นที่ถูกใจของผู้จัดการที่มีความยึด

มันถือนั่นในเรื่องความลงตัวและขนาด แต่เป็นเรื่องสำคัญเกี่ยวกับการลงทุน
สองรูปแบบที่เบิร์กไชร์

เบิร์กไชร์มีข้อได้เปรียบในการซื้อกิจการ คือความสามารถที่จะชำระ
ด้วยหุ้นที่มีคุณภาพสูงมาก และการมีอำนาจในการบริหารอย่างเต็มที่ (ของ
ผู้ขายกิจการ : ผู้แปล) เมื่อการซื้อขายได้จบสิ้นลง ทั้งสองเรื่องเป็นของที่หา
ได้ยากมากในบริษัทที่ต้องการซื้อกิจการโดยทั่วไป บัฟเฟตต์ยังลงเงินไปตาม
คำที่ได้พูดไว้ โดยการแจ้งให้ผู้ที่จะขายกิจการว่าเบิร์กไชร์ได้เข้าไปซื้อธุรกิจทั้ง
จากกลุ่มแบบครอบครัวหรือกลุ่มคนใกล้ชิดหลายกลุ่มมาแล้ว จึงต้องการให้
ผู้จะขายได้ทำการติดต่อกับคนที่ขายให้เบิร์กไชร์แล้วว่าสิ่งที่ได้พูดไว้ในตอน
แรกกับสิ่งที่ได้กระทำในตอนหลังสอดคล้องกันหรือไม่

การบัญชีและการประเมินมูลค่า

บทความของบัฟเฟตต์ได้ให้ความรู้ที่น่าสนใจในเรื่องการทำความเข้าใจ
เข้าใจเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลทางการเงิน ในการหยิบยกถึงหลักการบัญชีที่เป็น
ที่ยอมรับโดยทั่วไป (GAAP) บัฟเฟตต์ได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและ
ข้อจำกัดในการทำความเข้าใจและประเมินธุรกิจและการลงทุน บัฟเฟตต์ได้ให้
ความกระจ่างในหัวข้อซึ่งเป็นข้อแตกต่างที่สำคัญระหว่างคำว่า กำไรทางบัญชี
และกำไรทางเศรษฐศาสตร์ ระหว่างคำว่าค่านิยมทางบัญชีและค่านิยมทาง
เศรษฐศาสตร์ และระหว่างคำว่ามูลค่าตามบัญชีและมูลค่าที่แท้จริง เรื่องเหล่านี้
ล้วนเป็นประโยชน์ต่อทั้งนักลงทุนและผู้จัดการในเรื่องการประเมินมูลค่าทั้งสิ้น

ประเด็นพื้นฐานเบื้องต้นที่จะต้องทำความเข้าใจก็คือว่าการบัญชีนั้น
เป็นเรื่องของรูปแบบ ในฐานะที่เป็นแค่รูปแบบ มันจึงอาจถูกเล่นแร่แปรธาตุได้
บัฟเฟตต์แสดงให้เห็นว่าการเล่นแร่แปรธาตุนั้นสามารถจะทำให้เกิดความเสีย
หายที่รุนแรงโดยการหยิบยกบทเสียดสีที่เขียนโดย เบน เกรแฮม ในทศวรรษที่
1930 ด้วยการใช้วิธีการบันทึกบัญชีแบบทันสมัย เกรแฮมได้ชี้ให้เห็นว่าบริษัท
ยักษ์ใหญ่อย่าง US Steel สามารถทำให้ออกรายงานว่ามีกำไรสูงขึ้นอย่าง
เหลือเชื่อโดยไม่ต้องมีการลงทุนเพิ่มหรือเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานหรือการ

ชายที่เปลี่ยนแปลงคือจิตสำนึก ตัวอย่างที่เกรแฮมได้นำมาแสดงให้เห็นถึงเล่ห์กลทางบัญชีเป็นเรื่องที่เห็นได้เสมอจากบริษัทต่างๆ

บัฟเฟตต์ย้ำว่างบการเงินจะมีประโยชน์ต่อผู้ใช้ก็ต่อเมื่อมันสามารถจะตอบคำถามพื้นฐาน 3 ข้อเกี่ยวกับธุรกิจคือ มูลค่าโดยประมาณของบริษัท ความสามารถในการชำระหนี้ที่จะเกิดขึ้น และความสามารถของผู้จัดการในการบริหารธุรกิจ บัฟเฟตต์กล่าวอย่างเคร่งครัดว่า GAAP ที่มีอยู่ยังไม่สามารถตอบคำถามเหล่านี้ได้ดีนักและการบัญชีทุกระบบเกือบจะไม่ได้ให้ข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์ อันเนื่องมาจากความซับซ้อนของธุรกิจ ด้วยการยอมรับถึงความยากลำบากที่จะประดิษฐ์ระบบการบัญชีที่ดีกว่า GAAP ในปัจจุบัน บัฟเฟตต์ได้พูดถึงแนวคิดที่ไกลออกไปในอันที่จะทำให้ข้อมูลทางการเงินมีประโยชน์มากขึ้นต่อนักลงทุนและผู้จัดการ

ขอให้คุณถึงแนวคิดของบัฟเฟตต์ที่เรียกว่า “กำไรแบบมองทะลุ” (look-through earnings) การบัญชีเพื่อการลงทุนตาม GAAP บอกว่าต้องใช้วิธีการบันทึกบัญชีแบบ consolidation method สำหรับการถือหุ้นที่มีส่วนได้เสียข้างมาก ซึ่งหมายความว่าจะต้องมีการนำรายการทุกรายการของบริษัทลูกมาใส่ไว้ในบริษัทใหญ่ แต่ถ้ามีการลงทุนตั้งแต่ 20% ถึง 50% GAAP บอกว่าให้นำเฉพาะกำไรของบริษัทลูกมาบันทึกไว้ในบริษัทแม่ตามสัดส่วนของหุ้นที่ถือ แต่ถ้าการลงทุนน้อยกว่า 20% GAAP ระบุว่าให้นำมารวมเฉพาะเงินปันผลที่ได้รับจากบริษัทลูกโดยไม่ต้องนำเอากำไรของบริษัทลูกมารวมเลย กฎการบัญชีเหล่านี้ เป็นตัวการสำคัญที่ทำให้เห็นภาพผลการดำเนินงานของเบิร์กไชร์ได้ไม่ชัดเจน ทั้งนี้เพราะกำไรที่ยังไม่ได้จ่ายเป็นเงินปันผลของบริษัทลูกมีจำนวนมหาศาลซึ่งสำคัญยิ่งในการคำนวณมูลค่าของเบิร์กไชร์ แต่เนื่องจากต้องปฏิบัติตาม GAAP ข้อมูลสำคัญเหล่านี้ก็จะไม่ปรากฏอยู่ในงบการเงินของเบิร์กไชร์

ด้วยการเห็นว่า ไม่ใช่ขนาดของจำนวนเงินลงทุนที่เป็นตัวบ่งบอกถึงมูลค่า เพราะสิ่งสำคัญที่แท้จริงคือขึ้นอยู่กับว่าได้มีการนำกำไรที่สะสมไว้ไปทำให้เกิดประโยชน์ได้อย่างไรต่างหาก เบิร์กไชร์ได้พัฒนาแนวคิดเรื่องกำไร

แบบมองทะลุ เพื่อใช้วัดผลประกอบการของเบริกไชร์ ถ้าไรแบบมองทะลุคือผลรวมของกำไรที่เบริกไชร์ทำได้เองบวกกับกำไรที่ยังไม่ได้ประกาศจ่ายของบริษัทลูกหักด้วยจำนวนภาษีที่เพิ่มขึ้น ถ้าไรแบบมองทะลุไม่ค่อยแตกต่างจากกำไรที่บันทึกแบบ GAAP ในธุรกิจหลายๆ แห่ง แต่สำหรับเบริกไชร์และนักลงทุนรายบุคคลจำนวนมากมีความแตกต่างกัน ดังนั้นนักลงทุนรายบุคคลก็สามารถที่จะเลือกเอาวิธีที่คล้ายคลึงกันในการบริหารพอร์ตเพื่อให้สะท้อนถึงกำไรที่สูงที่สุดเท่าที่จะทำได้สำหรับระยะยาว

ความแตกต่างระหว่างค่าความนิยมทางบัญชีและค่าความนิยมทางเศรษฐศาสตร์เป็นเรื่องที่ทราบกันดีอยู่แล้ว แต่ความมีเหตุผลอันหลักแหลมของบัฟเฟตต์ทำให้เรื่องนี้น่าสนใจยิ่งขึ้น ค่าความนิยมทางบัญชีเกิดขึ้นได้เนื่องจากการที่ราคาซื้อตัวธุรกิจสูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของทรัพย์สินที่ได้รับ (หลังจากหักภาระหนี้สินแล้ว) จากนั้นตัวเลขนี้ก็ถูกบันทึกเป็นสินทรัพย์ในงบดุลและทำการทยอยตัดจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในแต่ละปี ซึ่งโดยปกติแล้วกินเวลากว่า 40 ปี การทำอย่างนี้หมายความว่าค่าความนิยมทางบัญชีที่มีให้กับธุรกิจจะมีค่าลดลงตลอดเวลาเท่ากับจำนวนรวมที่ตัดเป็นค่าใช้จ่าย

ค่าความนิยมทางเศรษฐศาสตร์เป็นอีกเรื่องหนึ่ง มันเป็นผลรวมของสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน เช่น การยอมรับในเรื่องยี่ห้อของสินค้า ซึ่งทำให้ธุรกิจสามารถที่จะหากำไรได้จากสินทรัพย์ที่มีตัวตน เช่น โรงงานและเครื่องจักร อุปกรณ์ เป็นจำนวนเกินกว่าอัตราถัวเฉลี่ย จำนวนของค่าความนิยมทางเศรษฐศาสตร์คือมูลค่าของส่วนเกินนั้น ค่าความนิยมทางเศรษฐศาสตร์มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นตามกาลเวลา อย่างน้อยก็เป็นไปตามสัดส่วนของเงินเพื่อสำหรับธุรกิจแบบธรรมดา และมากกว่านั้นถ้าเป็นธุรกิจที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่มั่นคง หรือที่มีลักษณะของแพรนไชร์ จริงๆ แล้วธุรกิจที่มีค่าความนิยมทางเศรษฐศาสตร์เป็นจำนวนสูงเมื่อเทียบกับสินทรัพย์ที่มีตัวตนจะได้รับผลกระทบจากเงินเฟ้อน้อยกว่าเทียบกับธุรกิจที่มีค่าความนิยมทางเศรษฐศาสตร์ต่ำ

ความแตกต่างระหว่างค่าความนิยมทางบัญชีและค่าความนิยมทาง

เศรษฐศาสตร์จะเห็นได้ชัดขึ้นดังนี้ หนึ่ง การคำนวณหามูลค่า ค่าความนิยมทางเศรษฐศาสตร์ของธุรกิจก็คือดูว่าจะทำกำไรได้เท่าไรจากสินทรัพย์ที่มีตัวตนสุทธิ โดยยังไม่รวมเอาการตัดจ่ายค่าความนิยมเข้ามาคิด ดังนั้นเมื่อธุรกิจทำการครอบครองธุรกิจอื่นและการควมรวมนั้นทำให้เกิดมีสิ่งๆที่เรียกว่าค่าความนิยมในบัญชีทรัพย์สิน การวิเคราะห์เกี่ยวกับธุรกิจนั้นควรมองข้ามค่าใช้จ่ายที่นำมาตัดจ่าย สอง เนื่องจากค่าความนิยมทางเศรษฐศาสตร์ควรจะตัดออกจากต้นทุนเศรษฐศาสตร์ทั้งก่อนนั้นคือก่อนการตัดจ่าย การประเมินผลของการควมรวมกิจการจึงควรทำอยู่บนพื้นฐานที่ไม่ต้องคำนึงถึงภาระการตัดจ่ายใดๆ

บัพเพตต์ย้ำว่าในเรื่องนี้ไม่ควรจะนำไปใช้กับการตัดค่าเสื่อมราคาซึ่งต้องนำมาคิดทั้งนี้เพราะมันเป็นต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ที่แท้จริง เขายกประเด็นนี้ขึ้นมาเพื่ออธิบายว่าเพราะเหตุใด เบิร์กไชร์มักแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานจากธุรกิจที่ได้ซื้อเข้ามาโดยมิได้มีการปรับปรุงรายการตาม GAAP ต้องการ

มันเป็นเรื่องปกติที่วอลสตรีทจะทำการประเมินมูลค่าบริษัทโดยคำนวณจากกระแสเงินสดที่เท่ากับ (a) กำไรจากการดำเนินงานบวกด้วย (b) ค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายอื่นที่ไม่ได้จ่ายด้วยเงินสด บัพเพตต์ถือว่าการคำนวณนี้ยังไม่สมบูรณ์ บัพเพตต์โต้แย้งว่าหลังจากนำเอา (a) กำไรจากการดำเนินงานแล้วบวกด้วย (b) ค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่เงินสดแล้วคุณจะต้องหักด้วยอีกตัวหนึ่งคือ (c) การลงทุนในทรัพย์สินถาวร บัพเพตต์นิยาม (c) ว่าเป็นจำนวนเงินที่ต้องใช้โดยเฉลี่ยไปเพื่อการลงทุนในทรัพย์สินถาวรเช่น โรงงานและอุปกรณ์เพื่อให้ธุรกิจสามารถรักษาความสามารถในการแข่งขันระยะยาวและยังขายสินค้าอยู่ได้ บัพเพตต์เรียกผลของ (a) + (b) - (c) ว่า “กำไรของเจ้าของ” (owner earnings)

เมื่อ (b) และ (c) เกิดความแตกต่าง การวิเคราะห์แบบกระแสเงินสดและการวิเคราะห์แบบกำไรของเจ้าของก็จะแตกต่างกันด้วย ธุรกิจโดยทั่วไปแล้ว (c) มักจะสูงกว่า (b) ดังนั้นการวิเคราะห์แบบกระแสเงินสดมักจะให้ค่า

ความเป็นจริงทางเศรษฐศาสตร์สูงเกินไป ในทุกกรณีที่ (c) แตกต่างจาก (b) การคำนวณโดยใช้กำไรของเจ้าของจะทำให้เห็นผลการดำเนินงานได้ชัดเจนกว่าการวิเคราะห์ที่กำไรตามความหมายของ GAAP หรือกระแสเงินสดที่ได้ รับการปรับปรุงตามหลักบัญชีการค้าซื้อขายกิจการ นี่คือเหตุผลหลักที่เบิร์กไชร์ ได้ทำการแนบรายงานประกอบแสดงถึงกำไรของเจ้าของจากธุรกิจที่ได้ซื้อ กิจการมา แทนที่จะหยุดอยู่กับการแสดงตัวเลขตาม GAAP หรือตัวเลขตาม แบบกระแสเงินสด

บทความของบัฟเฟตต์ที่พูดถึงค่าความนิยมทางเศรษฐศาสตร์ที่เทียบ กับทางบัญชีและกำไรของเจ้าของได้นำไปสู่การหยิบยกในระดับนโยบายของ การบัญชีที่ใช้กันมานานหลายสิบปีและได้กลายเป็นสิ่งที่สื่อต่างๆ ให้ความสนใจเอาไว้ในหน้าหนึ่ง ประเด็นก็คือว่าการรวบรวมกิจการควรจะมีการ บันทึกลับัญชีแบบ “ซื้อกิจการ” (purchases) ในบริษัทหนึ่งโดยอีกบริษัทหนึ่ง หรือว่าบันทึกบัญชีแบบ “รวมกัน” (poolings) ของบริษัทหลายๆ บริษัทที่มี อยู่เดิม อีกข้อที่แตกต่างก็คือสมควรหรือไม่ที่บริษัทที่รวมกันแล้วควรมีการตัด ค่าความนิยมทางบัญชีที่จะไปกระทบต่อกำไรไปอีกหลายสิบปี ผู้จัดการ ส่วนใหญ่มองว่าไม่ควรจะมีการลงโทษกำไรในอนาคตด้วยวิธีนี้และก็เลยชอบ วิธีแบบรวมกันมากกว่า แต่พวกที่ยึดมั่นทางบัญชีอย่างเหนียวแน่นมองว่าวิธี นี้เป็นหนทางเดียวที่มีเหตุผลและดังนั้นจึงต้องการจะยกเลิกแบบรวมกันและ ต้องการให้ผู้จัดการทุกคนหันมาใช้แบบซื้อกิจการ

บัฟเฟตต์ได้เสนอทางออกซึ่งน่าจะเป็นที่พอใจทั้งสองฝ่ายและน่าจะ นำไปใช้ได้จริง ทางออกที่ว่าเป็นคือให้บันทึกค่าความนิยมเป็นสินทรัพย์เพียง แต่ไม่จำเป็นจะต้องนำไปตัดเป็นค่าใช้จ่ายที่จะลดกำไรในอนาคตลงอย่าง อัตโนมัติ วิธีนี้นักบัญชีน่าจะพอใจ เพราะว่ามีงบบันทึกค่าความนิยมลงใน บัญชีและผู้จัดการก็ควรจะพอใจเพราะว่าจะต้องมีการตัดจ่ายก็เพียงแต่ใน กรณีที่ดูไปแล้วค่าความนิยมมีการด้อยค่า วิธีนี้นำไปใช้ได้จริงด้วยเหตุที่ว่าใน ทุกกรณีของการรวบรวมกิจการจะปรากฏว่า (a) ฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายผู้ซื้อและ ฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายผู้ขายและ (b) ค่าความนิยมทางเศรษฐศาสตร์ที่ซื้อมาจริงๆ

แล้วน่าจะเพิ่มมูลค่าแทนที่จะลดมูลค่าลงในอนาคต (มาตรฐานทางบัญชีในที่สุดได้เลือกเอาวิธีนี้ไปใช้)

ตัวอย่างสุดท้ายที่แสดงถึงความเชี่ยวชาญของบัฟเฟตต์คือเรื่องมูลค่าที่แท้จริง (intrinsic value) ซึ่งหมายถึง “มูลค่าปัจจุบันของเงินสดที่สามารถนำออกจากธุรกิจไปได้ตลอดเวลาที่ดำเนินการอยู่” ถึงแม้จะดูเหมือนง่ายแต่การคำนวณมูลค่าที่แท้จริงไม่ได้ง่ายและชัดเจนอย่างที่เห็นมันขึ้นอยู่กับการประมาณทั้งในเรื่องของกระแสเงินสดในอนาคตและการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย แต่นี่คือเรื่องที่สำคัญที่สุดของธุรกิจ ในทางตรงกันข้าม มูลค่าตามบัญชีซึ่งเป็นตัวที่คำนวณได้ง่ายแต่กลับมีข้อจำกัดในการใช้มาก เช่นเดียวกับราคาตลาดของหุ้น อย่างน้อยก็กับบริษัทต่างๆ ความแตกต่างระหว่างมูลค่าที่แท้จริง มูลค่าตามบัญชี และราคาตลาดของหุ้นอาจจะยากที่จะทำให้ชัด มันอาจจะไปคนละทิศคนละทาง แต่ที่แน่ๆ ก็คือ มันมีความแตกต่างกัน

การบัญชีสำหรับประกันภัย อันเป็นธุรกิจที่สำคัญมากสุดของเบิร์กไชร์ อาจจะมองดูกลับและเข้าใจยาก เช่นเดียวกับเรื่องการบัญชี แต่มันสามารถเข้าใจได้และนำมาใช้งานได้โดยใช้เครื่องมือที่เก่าแก่ที่สุดของการบัญชีนั่นก็คือ เดบิตกับเครดิต ดังเช่นที่บัฟเฟตต์ได้พูดถึงการบัญชีสำหรับรายการการรับประกันภัยต่ออัยอนหลัง (และได้ให้แม่แบบสำหรับผู้นำในธุรกิจที่จะนำไปใช้รายงานทางการเงิน) บัฟเฟตต์ได้พูดถึงการบันทึกการบัญชีในเรื่องการรับประกันต่อที่เบิร์กไชร์ได้จัดให้กับ Equitas ซึ่งฝ่ายหลังได้จ่ายเงินสดให้กับเบิร์กไชร์ จำนวนรวม 7.12 พันล้านเหรียญ เพื่อแลกเปลี่ยนกับคำสัญญาของเบิร์กไชร์ที่ให้จ่ายชำระค่าเรียกร้องและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในอนาคตจำนวนถึง 13.9 พันล้านเหรียญ การพูดถึงเรื่องการบัญชีและ Equitas บทความนี้ทำให้เรามีโอกาสได้ทราบถึงจุดเริ่มต้นของการประกันภัยที่เกิดขึ้นในลอนดอนเมื่อปี 1688 เมื่อ เอ็ดเวิร์ด ลอยด์ ได้เปิดร้านกาแฟเล็กๆ ขึ้น

อิสปเป็นนักเล่นิทานในยุคโบราณ ในขณะที่บัฟเฟตต์ก็เป็นนักให้คติแก่เราในโลกธุรกิจในปัจจุบัน นักเล่าทั้งคู่ได้ยกประเด็นสำคัญว่าหลักการประเมินราคาได้เป็นอย่างดีนี้มาตลอดชั่วเวลาที่ผ่านมาแล้ว อิสปพูดว่า “นกหนึ่งตัว

ในเมื่อมีค่ามากกว่านกสองตัวในพุ่มไม้” และบัฟเฟตต์ได้ขยายหลักการนั้นมาเป็นดอลลาริโดยถือว่าการประเมินราคาคือการนับเงินสดไม่ใช่ความหวังหรือความฝัน บทเรียนที่ทุกคนควรจะได้เรียนรู้ไว้เมื่อเกิดฟองสบู่เทคโนโลยีระเบิดขึ้นในปลายทศวรรษที่ 1990 ซึ่งทำให้คนเริ่มตระหนักว่าน้ำมันก๊าดในพุ่มไม้มีน้อยกว่าที่คิด มันเป็นเรื่องที่น่าสงสัยว่าใครบ้างจะเรียนเกี่ยวกับบทเรียนนี้ เพราะถึงอย่างไรก็ตามเรื่องนี้ก็ได้มีการทำผิดซ้ำแล้วซ้ำเล่าตั้งแต่สมัยอิตาลี และมันก็ยังมีการทำผิดซ้ำแล้วซ้ำเล่าตั้งแต่บัดนั้นจนถึงบัดนี้

นโยบายการบัญชีและภาษี

ตัว GAAP เองมีปัญหาพอสมควรอยู่แล้ว แต่ยังมีคนอื่นอีกสองกลุ่มที่ทำให้มันดูแย่ลงไปอีก หนึ่งคือพวกที่ต้องการเอาชนะกฎเกณฑ์ของ GAAP โดยการพยายามสร้างจินตนาการบัญชีในรูปแบบต่างๆ อย่างไม่รู้จักจบสิ้น และสองคือกลุ่มคนที่พยายามใช้ GAAP เพื่อวัตถุประสงค์ทางการทำทุจริต กลุ่มแรกเป็นกลุ่มที่ทำงานด้วยยากมากดังที่บัฟเฟตต์ได้เสนอไว้ในเรื่องการถกเถียงกันในเรื่องการบัญชีสำหรับออปชั่นซื้อหุ้นที่ทำให้เห็นว่ามีผู้บริหารและนักการบัญชีหลายคนไม่ได้อธิบายให้คนทั่วไปได้เข้าใจอย่างแจ่มชัด ตัวอย่างเช่น การหยิบยกทัศนะที่มองว่าออปชั่นซื้อหุ้นไม่ควรจะเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อตอนที่ได้รับ บัฟเฟตต์ได้ถามสั้นๆ ว่า “ถ้าออปชั่นไม่ใช่เป็นรูปแบบของการจ่ายผลตอบแทน แล้วมันคืออะไร? และถ้าการจ่ายผลตอบแทนไม่ใช่ค่าใช้จ่าย แล้วมันเป็นอะไรกันแน่? และถ้าค่าใช้จ่ายไม่ต้องนำไปคิดคำนวณหักออกจากรายได้ มันควรจะไปอยู่ที่ไหน?” จนถึงบัดนี้ เขายังไม่ได้คำตอบใดๆ เลย

การแสวงหาคุณธรรมในการจัดทำรายงานทางการเงินเป็นเรื่องที่ไม่มีที่สิ้นสุด จากการวางแผนทางการบัญชีที่มีผลกระทบต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารทางการเงินของบริษัทอเมริกาอยู่ตลอดเวลา สิ่งที่เกิดขึ้นครั้งล่าสุดในเรื่องการบัญชีคือการปรับโครงสร้าง ซึ่งมีความหมายกว้างขวางและทำให้ผู้จัดการที่ชอบบริหารกำไรให้เกิดความสม่ำเสมอสามารถทำได้ด้วยความ

ยี่ดหุ่่นแลลว้คลล่่งข้่านาญกวั่าเดีม น้กलगุ่่นจ้ิงต้้องใช้ควมระม้ดระวังให้ม้กข้ัน

สำหรับผู้ที่อุทิศให้กับความถูกต้องตามทำนองครองธรรมของการรายงานทางการเงิน บ่อยครั้งที่ต้องเข้ามาจัดการเรื่องราวด้วยตัวเอง บัฟเฟตต์ได้ทำอย่างสม่ำเสมอด้วยการจัดให้ผู้ถือหุ้นของเบิร์กไชร์ได้ข้อมูล เช่น หมวดหมู่ของธุรกิจซึ่งเป็นข้อมูลที่ GAAP ไม่ได้บังคับไว้ แต่เป็นสิ่งที่บัฟเฟตต์ต้องการที่จะเห็นหากอยู่ในฐานะที่กลับข้างกัน บางทีผู้บุกเบิกก็ได้ชัยชนะเหมือนกัน ดังเช่นที่บัฟเฟตต์ได้แสดงไว้ในกรณีที่นโยบายบัญชีเริ่มมีการบังคับให้บริษัทต้องบันทึกและเปิดเผยถึงจำนวนเงินที่เตรียมเผื่อไว้ให้ผู้ที่จะเกษียณอายุซึ่งเป็นเรื่องมาก่อนหน้านี้ไม่ได้บังคับไว้

ข้อคิดที่ชัดเจนจากบัฟเฟตต์ข้อหนึ่งเวลาพูดถึงข้อมูลทางการเงินการบัญชีว่ายังมีข้อจำกัดอยู่ ถึงแม้ว่ามันจะเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ถึงแม้ว่าจะมีการจัดทำรายงานในเชิงการบริหารถึงการทำอะไรและข้อขัดแย้งในอนาคตอย่างมากมาย รายงานทางการเงินก็ยังมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อนักลงทุน บัฟเฟตต์ได้ใช้มันทุกวันและได้ใช้เงินหลายพันล้านเหรียญเพื่อดำเนินการนี้ ทั้งนี้เพื่อให้การตัดสินใจลงทุนที่สำคัญๆ สามารถทำได้จากข้อมูลทางการเงินที่มีอยู่โดยการใช้ดุลยพินิจอย่างมีความรู้ ดุลยพินิจเหล่านั้นอาจหมายถึงรวมถึงทำการปรับปรุงเพื่อหาค่ากำไรแบบมองทะลุ กำไรของเจ้าของ และมูลค่าที่แท้จริง และแสดงให้เห็นถึงต้นทุนที่แท้จริงของอปชั่นซื้อหุ้น หรือภาวะอื่นๆ ที่ GAAP ไม่ได้บังคับให้บันทึกและแสดงอยู่ในงบการเงิน

เพื่อให้บทความมีความสมบูรณ์ บทความสุดท้ายได้ชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่ชัดเจนแต่มักจะมองข้ามคือประโยชน์ของภาษีสำหรับการลงทุนแบบระยะยาว ในการพูดถึงความแน่นอนของชีวิตสองอย่างที่เกี่ยวเนื่องกัน บทความสุดท้ายได้พูดถึงเรื่องซ้ำๆ ของบัฟเฟตต์ เกี่ยวกับการมีอายุยาวของเขา “ถ้าการทำให้ชีวิตมีความสุขทำให้ชีวิตยืนยาวได้ เขากำลังจะทำลายสถิติของ Methuselah (969 ปี)” ในการประชุมใหญ่ครั้งหนึ่งมีผู้ถามว่าถ้าบัฟเฟตต์ตายลงจะมีผลอย่างไรกับหุ้นของเบิร์กไชร์อีกคนตอบว่า “มีผลร้ายแน่” โดย